

Mundial sense vencedors

EDITORIAL i EN PRIMER PLA (P 3 i 8-11)

Qatar acull el campionat
de futbol entre crítiques
per la vulneració
de drets humans

© shutter stock

Mar Grier, sociòloga:
«Creixen les persones
que busquen una transcendència»

L'ENTREVISTA (26-29)

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Pregar a Qatar

Aquests dies moltes converses giren al voltant de l'esdeveniment esportiu internacional més seguit arreu del planeta. Milions de persones viuen pendents del Mundial de futbol de Qatar. Fins i tot, des d'un setmanari d'informació i cultura religiosa ens hi referim com a tema de portada. Ho fem per conèixer la realitat dels cristians que viuen en aquest petit emirat encarregat d'acollir la competició esportiva organitzada per la Federació Internacional de Futbol Associació (FIFA).

Com expliquem al Primer Pla, l'església de la Mare de Déu del Roser, l'única església catòlica activa a Doha, la capital de Qatar, està oberta als aficionats al futbol que aquests dies segueixen els partits de les seves seleccions. L'església té capacitat per a més de dos mil fidels i és el temple catòlic més gran dels països del golf Pèrsic.

Els cristians a Qatar constitueixen el 13% de la població, i la immensa majoria són estrangers. A part de l'Església catòlica, que compta amb uns tres-cents mil fidels, també hi estan presents diverses confessions protestants i Esglésies ortodoxes i orientals.

Durant els dies que es juga el Mundial de futbol, hi ha misses dominicals (en anglès).

L'elecció de Qatar com a seu del Mundial de futbol no ha estat exempta de polèmica. Des d'Aministia Internacional ens expliquen que estem davant d'un cas d'*sportwashing*, és a dir, el rentat de cara d'un país amb règim autoritari a través de l'esport. Per interès econòmic, la FIFA ha permès l'entrada de capital procedent d'un règim autocràtic sense qüestionar l'ètica de mantenir una col·laboració estreta amb un estat que vulnera els drets humans.

Malgrat la riquesa econòmica, parlem d'un país amb grans dèficits. La defensa dels drets humans i la dignitat de les persones no haurien de ser menystingudes sota cap circumstància. L'elecció de Qatar com a país organitzador d'una competició esportiva d'abast mundial compromet seriosament la reputació de les entitats organitzadores i de les empreses patrocinadores, i planteja qüestions morals i ètiques que pensem que s'haurien de tenir més en compte.

Registre històric

El diumenge 20 de novembre *La Missa de La 2*, presidida pel bisbe de Solsona, Francesc Conesa, va registrar un 10,9% de quota de pantalla. 61 mil espectadors van mirar aquest veterà espai televisiu que cada diumenge, a les 10.30 h, permet seguir des de casa la celebració eucarística que presideix Mn. Carles Cahuana. Enhorabona!

Contingut

03

Editorial

05

La setmana

06

Opinió

08

En primer pla

13

Vida eclesial

24

Educació i Família

26

L'entrevista

30

Carta dominical

32

Bíblia

34

Litúrgia

36

Espai lectors

38

Cultura

46

Agenda

47

Des del carrer

Simposi sobre el matrimoni reial del segle XII que va unir Catalunya i Aragó

PÀGINA 38-39

40

La parròquia de Betlem de Barcelona aposta per la música

El Papa visita Asti, on es troba amb els seus familiars

PÀGINA 16-17

Un sacerdot guineà al servei de la diòcesi de Lleida

PÀGINA 22

47 Josué Villalón, nou Premio «Lolo» de periodisme jove

La setmana en tuits

SONIA HERRERA SÁNCHEZ
@SONIA_HERRERA_S

Investigadora

Avui a Cristianisme i Justícia, agraim el mestratge de Josep M. Rambla sj, una de les persones més sàvies i entranyables que he conegut mai, amb una coherència de vida exemplar guiada per allò tan ignasià: «En tot estimar i servir.» Gràcies per tant, Josep!

ÁNGELES FRAGA
@AFRAGA71

Consiliària de Tercer i Quart d'ESO de Jesuïtes Sant Gervasi

Comencem l'experiència! Quatre autocars plens d'alumnes de 2n de batxillerat de les nostres escoles de Jesuïtes ens disposem a passar uns dies en comunitat a Taizé. Un privilegi poder oferir aquestes experiències transformadores als nostres joves!

EDUARD SALA
@EDSALA62

Responsable d'Acció Social de Càritas diocesana de Barcelona
«Ningú és tan pobre que no pugui donar, ni tan ric que no pugui rebre.» Mn. Agustí Viñas citant dom Hélder Câmara a la celebració dels 20 anys d'Integramenet. 20 anys de portes obertes acollint persones. Felicitats i gràcies per ser-hi!

RAFAEL NARBONA
@RAFAEL_NARBONA

Periodista

Com vaig superar la depressió? No amb psicofàrmacs, que em van alterar la personalitat i van empitjorar el meu estat, sinó reeducant les emocions, modificant l'entorn, adquirint hàbits saludables, allunyant-me de les persones tòxiques, elaborant un projecte vital. No únicament som química.

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

El Gran Recapte

La recuperació de la presencialitat ha marcat el Gran Recapte d'Aliments, organitzat pels Bancs d'Aliments amb el lema «Ajudar omple». La bona resposta dels voluntaris, així com les aportacions ciutadanes en supermercats, grans superfícies i altres comerços el 25 i el 26 de novembre, va ser tema comentat pel director del Banc dels Aliments de Barcelona, Bosco Fonts, el 24 de novembre en una entrevista al programa *El matí* amb Mercè Raga. «L'any passat va ser fluix, perquè hi havia confusió sobre què es podia fer, i l'èxit d'ara es necessitava perquè tenim els aliments caríssims i el nombre de persones necessitades augmenta», va explicar.

En la mateixa entrevista, Bosco Fonts va recordar que «conserves de peix, arròs, llet i oli són els productes envasats que més es necessiten, perquè tenen llarga durada i perquè són aliments bàsics». En aquesta línia, va afegir que «tot es completa amb fruita, verdures i proteïna». El director del Banc dels Aliments de Barcelona va recordar que es pot fer un donatiu per Bizum, al 33596, o bé entrant a www.granrecapte.com.

Zoom

EDUARD BRUFAU

La visita *ad limina* dels bisbes d'Alemanya al Vaticà a mitjan novembre va ser fructífera. La trobada dels 62 prelats alemanys amb el Papa ha servit per relaxar les tensions dels darrers anys arran de qüestions com ara les benediccions de parelles homosexuals o el sacerdoci femení. Encara que les diferències continuen existint, les posicions s'han suavitzat i s'ha descartat definitivament qualsevol amenaça de cisma.

L'efemèride de la setmana

6 de desembre del 1961:
neix la revista catalana infantil *Cavall Fort*

PUNT DE VISTA

MARC COLLADO RAMÍREZ

Militant de la Joventut Obrera Cristiana (JOC) i de Joves Ecosocialistes

COP27: responsabilitat ciutadana davant el diluvi que ve

En la lectura de l'Evangeli del diumenge primer d'Advent, Jesús ens recorda el relat bíblic del diluvi. Diu Jesús: «Els dies abans del diluvi anaven menjant i bevent, i prenent muller i marit, fins al dia mateix que Noè va entrar a l'arca; no es van adonar de res fins que va venir el diluvi i se'ls endugué tots.» Molts són els senyals del diluvi, i molts d'ells a casa nostra. Els esdeveniments climàtics extrems es manifesten cada cop amb major freqüència: sequeres persistents, incendis, onades de calor...

Durant els darrers 30 anys, nombrosos profetes del nostre temps han estudiat els efectes de la crema de combustibles fòssils i l'emissió de gasos d'efecte hivernacle (particularment de diòxid de carboni). Ens han avisat que un increment sobtat de temperatura en tan sols 200 anys per sobre d'1,5°C respecte nivells preindustrials amenaça els fràgils equilibris de l'ecosistema, generant efectes en cadena.

Per exemple: l'increment de la temperatura genera canvis en les precipitacions, sequeres i, per tant, incendis, reduint grans masses forestals com l'Amazones, que en absorbir menor diòxid de carboni, fa que aquest s'incrementi a l'atmosfera, amplificant el cicle, i afectant altres cadenes (com el desglaç dels pols, els corrents oceànics, la viabilitat de l'agricultura...). El Grup Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic (IPCC) calcula que ja portem 1,1°C d'increment i que, mentrestant, en comptes de reduir-se les emissions, cada any augmenten.

Des del 1995, l'ONU convoca anualment conferències de països (conegudes com a COP) per prendre acords sobre com afrontar el canvi climàtic, i ja en van 27. L'acord de París, signat a la COP de 2015, va posar sobre la taula el compromís de presentar plans de reduccions d'emissions («contribucions nacionalment determinades» o NDC). Del 193 països signants, només 151 han presentat els seus objectius de reducció d'emissions. Si els complissin, l'IP-

CC calcula l'increment de temperatura global a 2100 en uns catastròfics 2,5°C, i només uns pocs dels països més contaminants han incrementat l'ambició dels plans. Alhora, no s'està arribant a un acord per limitar els «crèdits zombis» que fluctuen en els mercats d'emissions de carboni, fent possible que el còmput global d'emissions baixi de nivells letals.

El principal repte que s'ha plantejat en aquesta COP27 és la instauració d'un mecanisme internacional de finançament de les pèrdues i danys que causa el canvi climàtic als països menys desenvolupats. Per això, és crucial la implicació financera dels països rics, els quals han pogut desenvolupar-se gràcies a la contaminació dels darrers 150 anys. Lamentablement, el context geopolític (conflictes Rússia-Ucraïna, Xina-Taiwan...) i la inflació als països occidentals no ajuda que els governs vulguin decidir invertir una bona part dels seus pressupostos a ajudar els països pobres, per por que això els passi factura en unes eleccions.

Quan Jesús parla del diluvi, parla de nosaltres. Parla de com continuem enganxats com a societat als combustibles fòssils, i de com ens aboquem al caos climàtic mentre anem «menjant i bevent» sense adonar-nos del cataclisme que s'acosta. Per revertir la roda de l'escalfament global, no ens valen canvis cosmètics, sinó que, com ens convida a fer el papa Francesc a l'encíclica *Laudato Si*, cal una transformació radical de l'economia cap a una ecologia integral.

No podem esperar que aquesta vingui de la COP27, ja que és un espai intergovernamental on, de decisions, se'n prenen més aviat poques. Essent conscients del privilegi que tenim pel fet de viure en una democràcia en el marc de la Unió Europea, podem fer sentir la veu dels oprimits pel canvi climàtic a casa nostra: essent activistes per una conversió ecològica de la ciutadania, fent de la descarbonització de l'economia i de les grans corporacions una prioritat política, si no volem que el diluvi se'ns endugui a tots.

Per revertir l'escalfament global, no ens valen canvis cosmètics, sinó una ecologia integral

L'esperança, virtut de l'Advent

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Avui celebrem el segon diumenge del temps d'Advent. L'Advent és un camí, un camí que ens prepara per acollir Crist en la celebració del Nadal. Una de les imatges i objectes que conviuen amb nosaltres aquests dies és la «Corona d'Advent», composta de quatre ciris o espelmes decorats, que es van encenent segons avancen els quatre diumenges fins a Nadal. L'Advent arriba embolcallat de color morat, el color de l'espera i preparació.

La virtut pròpia d'aquest temps litúrgic és l'esperança, que queda ben expressada en la segona Carta de sant Pere: «Però nosaltres, tal com Ell ens ha promès, esperem un cel nou i una terra nova, on regnarà la justícia» (2Pe 3,13). L'esperança cristiana sobrepassa les esperances humanes d'aquí i ara, ja que té com a fita la vida eterna amb Déu, però també és un impuls que pot millorar el món present. Això ens ho recorda el Concili Vaticà II en la constitució pastoral *Gaudium et spes*. Inspirant-se en l'esperit d'aquest document conciliar, el papa Francesc ha anunciat aquest any que el proper Jubileu, l'any 2025, estarà centrat en la virtut de l'esperança.

L'esperança cristiana es fonamenta en la certesa que Crist ha vençut el pecat i la mort, i que nosaltres, units a Ell, també els vencerem. Aquesta esperança es fa vida gràcies al do de l'Esperit Sant que rep l'Església. L'Esperit Sant és com el vent que bufa i ens mou. El Papa diu que som com una nau empesa per aquest vent i que l'esperança és com la vela, ens ajuda a anar endavant, recull el vent i empeny la nau.

Sant Ignasi d'Antioquia, bisbe d'aquesta ciutat de l'Àsia Menor, ens va deixar un valuós testimoni d'esperança amb les seves cartes escrites en el camí cap a Roma, on va ser martiritzat vers l'any 110. Dirigint-se a la comunitat de Roma, i tement que intervinguessin per alliberar-lo de morir per Crist, sant Ignasi d'Antioquia els va dir:

«No trauré cap profit dels plaers del món ni dels regnes d'aquest segle. M'estimo més morir en Crist que regnar sobre els límits de la terra. Estimo aquell que morí per nosaltres, aquell que ressuscità per nosaltres. I me n'aniré d'aquí molt aviat. Perdoneu-me, germans. No m'impediu de començar a viure, no us entesteu en la meva mort. No lliureu al món el qui anhela només ser de Déu, no mireu d'enganyar-me amb coses terrenals. Permeteu-me contemplar la llum pura; quan hi hagi arribat, seré home veritable» (*A l'església de Roma*, VI, 1-2).

Benvolguts germans i germanes, que ens acompanyi l'esperança cristiana en tot aquest temps de gràcia que vivim durant aquests dies d'Advent. Oferim al món l'esperança, un anhel enmig de les adversitats d'aquest temps convuls que vivim. Uns moments especialment complicats per a alguns germans i germanes nostres. Sentim i contemplem la llum que ens reconforta. I deixem que ens ressonin al cor les paraules de san Pau: Qui ens separarà de l'amor de Crist? Ningú ni res podrà separar-nos d'Ell (cf. Rm 8,35-39). Que Santa Maria, Mare de l'Esperança, intercedeixi per tots nosaltres.

L'altra cara del Mundial

Els drets humans, assignatura pendent de Qatar

La beneta i activista Mary John Mananzan protagonitza una campanya de l'Església alemanya amb el lema «Protegeix les dones a Qatar», especialment centrada en les treballadores domèstiques.

«Més de 7.000 treballadors de la construcció han mort a Qatar des que va ser escollida com a seu per al Mundial 2022. Gairebé tots immigrants provinents principalment del Nepal, l'Índia, Pakistan, Bangladesh i Sri Lanka que treballen generant la luxosa infraestructura per a l'esdeveniment: rutes, vies de ferrocarril, estadis, hotels, centres de convencions, entre d'altres. S'han perdut, de mitjana, 12 vides per setmana des del 2010.»

És la terrible constatació de l'informe *Rere la passió*, elaborat per Fundació per a la Democràcia, que recull la situació dels drets humans dels treballadors migrants a Qatar. El desembre del 2010 aquest país de la península Aràbiga va ser escollit per la FIFA, la Federació Internacional de Futbol Associació, com a seu de la Copa del Món 2022.

Des de llavors s'han succeït denúncies de corrupció en el procés d'aquesta designació i d'abusos als drets humans dels treballadors emprats per a la construcció de la infraestructura per acollir el campionat.

El maig del 2018 la Fundació va presentar al papa Francesc aquest

informe. El Vaticà va reaccionar enviant una carta al president de la FIFA on mostrava alarma per les informacions i en la qual es deia: «La descripció de situacions de sotmetiment flagrant i violació dels drets humans de treballadors i immigrants a Qatar ha motivat la nostra preocupació.»

La pressió internacional generada per diferents organitzacions de drets humans va moure Qatar a prendre algunes mesures, de poca consistència, que no han resolt problemes estructurals. Entre d'altres, l'informe recull «les jornades eternes que han de treballar sota les temperatures de Qatar, la forma en la qual es treballa sense els elements mínims de seguretat, les condicions d'allotjament i les instal·lacions, l'alimentació deficient, la inexistència d'assistència mèdica o els salaris impagats durant mesos».

Segons el portaveu d'Amnistia Internacional a Catalunya, Dani Vilaró, «els abusos continuen arreu del país». Tot i que reconeix que hi ha hagut avenços en alguns casos, «milers de persones continuen enfrontant-se a problemes com endarreriments, retenció o impagament de salaris, ne-

DANI VILARÓ
«Milers de persones continuen enfrontant-se a problemes com endarreriments, retenció o impagament de salaris, negació de dies de descans, condicions de treball insegures, obstacles per canviar de feina i accés limitat a la justícia»

MARÍA LOZANO
«La crítica d'Occident té una barreja d'interessos propis, d'oportunisme i de manca de comprensió de la cultura i de respecte fins i tot a la idiosincràsia de l'altre»

gació de dies de descans, condicions de treball insegures, obstacles per canviar de feina i accés limitat a la justícia, mentre que les morts de milers de treballadors continuen sense ser investigades».

Vilaró denuncia que centenars de milers de treballadors i treballadores continuen sense rebre indemnització pels abusos laborals que han patit en els darrers 10 anys, i que «el treball forçós i altres formes d'abusos continuen, especialment en el sector de la seguretat privada i en els treballadors i treballadores domèstiques, majoritàriament dones».

Esport i drets humans

El Mundial ha posat la situació de Qatar a la palestra, considera la responsable de comunicació d'Ajuda a l'Església Necessitada (ACN) Internacional, María Lozano: «La decisió de fer la Copa del Món a Qatar es remunta al 2010 i és difícil, per a mi, creure l'interès genuí de la defensa de drets humans després que el món ha deixat passar 12 anys en silenci relatiu. Qualsevol cap de setmana és bo per recordar al món l'ètica dels patrocinadors de les samarretes dels equips de futbol.»

Amb tot, assegura que sempre és positiu parlar dels drets humans, «però crec que cal reflexionar per què, quan i com. La crítica d'Occident té una barreja d'interessos propis, d'oportunisme i de manca de comprensió de la cultura i de respecte fins i tot a la idiosincràsia de l'altre».

María Lozano subratlla que Qatar «no canviarà en tres setmanes» i que, si la idea realment és aconseguir un canvi, «crec que això només es donarà a través del diàleg. Aquí veig més productiva la línia del papa Francesc, que està fent molts esforços per millorar les relacions amb les religions. Això porta confiança i pot ser la llavor per crear canvis».

En els darrers anys s'està donant una tendència global, constaten des d'Amnistia Internacional. Es tracta del *sportwashing*, explica Dani Vilaró, «el rentat de cara de països amb règims autoritaris i amb una agenda lamentable d'abusos i vulneracions de drets humans a través de l'esport. Països amb

riquesa, especialment del món àrab, com Qatar, els Emirats Àrabs Units, l'Àrabia Saudita, Bahrain, es vinculen econòmicament a clubs de futbol d'altres països o a esdeveniments com curses de Fórmula 1 o la Supercopa espanyola de futbol amb l'objectiu de guanyar rellevància internacional i aparèixer als ulls del món com uns països moderns, que fan reformes, amables...».

I la realitat és tossuda i desmenteix aquesta «nova» imatge: aplicació massiva de la pena de mort, abusos laborals, discriminació de la dona o de col·lectius com l'LGTBI, persecució de l'oposició política, atacs a la llibertat d'expressió...

Dani Vilaró revela que ja són 10 de les 32 seleccions participants al Mundial les que s'han mostrat favorables a la campanya #PayUp-FIFA, que demana a l'organisme internacional que destini una part dels ingressos pel Mundial de Qatar als treballadors migrants i les seves famílies pels abusos comesos: «No saltres xifrem aquesta quantitat en 440 milions de dòlars. A França se li han afegit Alemanya, Bèlgica, el Brasil, Anglaterra, Holanda, Dinamarca, Gal·les, Suïssa i Austràlia. A la Federació espanyola, malauradament, no l'esperem.»

Llibertat religiosa

Si parlem de drets humans, no podem oblidar el dret a la llibertat religiosa. En aquest sentit, María Lozano comenta que la Constitució qatariana assenyala que la religió del país és l'islam i que la llei islàmica és la font principal de la seva legislació.

Segons la llei, tots els individus són iguals, però els qatarians no es poden convertir a una altra religió tan fàcilment, indica Lozano: «Aquells que abandonen l'islam ho fan amb un gran risc i han d'amagar les noves creences religioses. S'arrisquen que les seves famílies i comunitats els marginin, a patir violència física si es descobreix que han abraçat una nova fe. La major part dels qatarians musulmans que es converteixen al cristianisme, ho fan a l'estranger i no tornen mai més perquè temen per la seva seguretat.»

La responsable de comunicació d'ACN Internacional defineix

PAPA FRANCESC
«Que el Mundial sigui una oportunitat de trobada i harmonia entre les nacions, i afavoreixi la fraternitat i la pau entre els pobles»

L'Església local calcula que els catòlics poden ser uns 300.000.

Qatar com un país «musulmà enormement conservador, amb restriccions i limitacions de la llibertat religiosa a nivell estatal i social. Els estrangers que pertanyen a religions no musulmanes, però, poden practicar el culte sense ingerències».

La major part dels estrangers residents són musulmans, gairebé un 80% en total, però també hi ha un nombre considerable de cristians, hindús i budistes, un 18%.

«Els cristians són el grup més gran, un 13%», informa Lozano, «les vuit confessions cristianes registrades tenen permès celebrar el culte col·lectivament en una zona proporcionada pel Govern, als afores de Doha, en un terreny donat pel mateix emir. L'Església catòlica local calcula que el nombre de fidels pot arribar als 300.000».

María Lozano considera que els cristians d'aquesta regió ofereixen un gran testimoni i que es tracta d'«una Església viva, catòlica, que ens hauria d'enfortir en la nostra pròpia fe. Traient-nos de la letargia i de la comoditat. Allà res no és còmode, treballen molt durament, viuen en un context cultural, religiós i social totalment hostil, però tenen una fe viva».

Les estructures de l'Església a la zona són «relativament pobres, però hi ha solidaritat. L'ajuda oficial és molt minsa o inexistent, per aquesta raó destaca la importància de l'ajuda dels benefactors d'ACN durant molts anys». Un dels grans projectes d'ACN ha estat la construcció de la catedral de la Mare de Déu d'Aràbia, on van cristians de Bahrain, Kuwait, Qatar i l'Aràbia Saudita.

Durant el Mundial, l'església de la Mare de Déu del Roser, a Doha, la capital de Qatar, està oberta als aficionats que van al campionat. Ofereix misses dominicals (en anglès) a les 5.30, 17.00 i 19.00, i els dissabtes, a les 17.00 i 19.00.

Al cap de pocs dies d'haver-se iniciat el Mundial, el Papa expressava el desig que «sigui una oportunitat de trobada i harmonia entre les nacions, i afavoreixi la fraternitat i la pau entre els pobles».

Com afegeix Fundació per a la Democràcia, «Qatar té l'oportunitat històrica de demostrar que es pren els drets dels treballadors seriosament».

LUCIA MONTOBBIO CAMPA
Periodista

Joves i Església

Quan hi ha el compromís d'acollir, acompanyar i escoltar els joves, es descobreix que demanen més participació i obertura

Els joves han estat estigmatitzats al llarg de la història: irresponsables, malcarats, mandrosos, incívics, amants de la gresca, inexperts, impulsius. Sobretot, els que estan en l'època de l'adolescència, temps vist com a problemàtic. N'hi ha, però, que participen en associacions esportives i culturals, o fan voluntariats. I, darrerament, s'ha vist la seva força, pels carrers, de forma evident en les manifestacions relatives al canvi climàtic.

Com diu l'antropòleg Ramon Casadevall, una característica de les darreres mobilitzacions juvenils «és que no hi ha desesperació; hi ha ràbia, hi ha frustració, però també esperança». El missatge que es dona és que queda molt per fer. *Lanzándose a lo que está por delante*, com recull el lema de les darreres Jornades de Pastoral Juvenil a Madrid.

És en aquesta rebel·lia positiva en la qual també es fixa l'Església. Quan hi ha el compromís d'acollir, acompanyar i escoltar els joves, es descobreix que demanen més participació, més obertura. L'empatia

cap als joves enriqueix l'Església «perquè permet que donin la seva aportació a la comunitat, ajudant-la a obrir-se a noves sensibilitats i a plantejar-se preguntes inèdites» (CV 65).

Una altra qüestió que apunta el marista Lluís Agustí és la del llenguatge: «Els joves viuen connectats a les xarxes a través de les quals es relacionen, per tant, és necessari renovar el llenguatge litúrgic.» En la mateixa línia, Josep Otón afirma que hem de deixar que els joves «inculturitzin la fe en l'avui amb la música, el disseny, les xarxes.»

Aquests són només alguns dels reptes amb els quals es troba avui l'Església en relacionar-se amb els joves: la formació de qui els acompanya, la invitació que els joves liderin propostes, i la renovació d'un llenguatge que connecti amb ells. N'hi ha més que queden ben recollits a l'estudi *Mapa de necessitats, recursos existents i bones pràctiques en pastoral per a la formació espiritual dels joves a Espanya i Portugal*, de l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura.

Aquesta setmana informem dels canvis a Càritas Internationalis, recollim la visita del Papa a Asti, la Sagrada Família apropa els nens al sentit del Nadal, coneixem el nou secretari general de la CEE, Mons. Francisco César García Magán, i Norberto Blas, sacerdot guineà a Lleida

Pier Francesco Pinelli, comissari extraordinari, tindrà l'objectiu de revertir una cultura de treball tòxica

Un nou «lideratge empàtic» per a Càritas Internationalis

RODRIGO MORENO QUICIOS
Corresponsal a Roma

Mitja hora després del llançament del comunicat que anuncia la seva reestructuració, contactar amb qualsevol dirigent de Càritas Internationalis resulta impossible. «Aquests primers dies s'estimen més mantenir un perfil baix», opina un corresponsal estranger. Des del Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral, el ministeri vaticà que dona suport a aquesta confederació de 162 organitzacions humanitàries, s'excusen. «Tots els nostres superiors estan ocupats en una reunió molt llarga i no estaran disponibles», explica un treballador.

Estan preparant el terreny per als canvis que s'esperen a Càritas Internationalis després que l'Oficina de Premsa de la Santa Seu i el Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral enviessin un decret signat pel Papa i una nota de premsa. «Un cop avaluades les seves operacions per part d'un grup independent, la direcció de Càritas Internationalis se sotmet a una administració temporal amb la finalitat de millorar-ne la gestió de normes i procediments», expliquen des del Dicasteri.

Com a resultat, l'indi Aloysius John, el qual va arribar al càrrec el 2019, ja no en serà secretari general. També és cessat el president, el vicepresident, el tesorero i l'assistent eclesiàstic. En el seu lloc, l'italià Pier Francesco Pinelli serà comissari extraordinari de l'entitat caritativa de l'Església. En una biografia breu enviada pel Dicasteri, es defineix l'italià com un enginyer «amb una manera de fer més humanista que tècnica». Segons aquesta descripció, és

Càritas Internationalis se sotmet a una administració temporal amb la finalitat de millorar-ne la gestió de normes i procediments

Càritas Internationalis és la confederació de 162 obres de caritat de l'Església present a més de 200 països i territoris del món.

un especialista a «corregir el que no funciona». Compta amb 33 anys d'experiència en empreses amb facturacions de fins a 5.000 milions d'euros i té formació en l'espiritualitat ignasiana.

Li donarà suport l'espanyola María Amparo Alonso Escobar, economista, amb 15 anys de treball de camp en 14 països africans i especialista en el microcrèdit com a instrument per al desenvolupament. De fet, té una publicació amb aquest nom a la Universitat Pontifícia Comillas, també vinculada a la Companyia de Jesús. Completa l'equip el jesuïta portuguès Manuel Morujão, amb una trajectòria pastoral al seu país natal, a Cap Verd i a Goa (un estat lusitano-parlant a l'Índia).

El nomenament de Pinelli i els seus ajudants es va fer efectiu en el mateix moment en el qual la comunicació va arribar als periodistes. De la seva banda, el decret signat pel

Papa sobre Càritas Internationalis assenyala que, «per millorar el compliment de la seva missió», celebrarà una Assemblea General el maig del 2023 en la qual es triaran nous president, secretari general i tresorer.

El cardenal Luis Antonio Tagle, anteriorment president i ara designat pont entre Càritas Internationalis i les Esglésies locals, va confirmar la veracitat del document al final del congrés *Junts, un servei per amor* que la institució organitzava a Roma. Ningú no s'ho esperava. De fet, alguns periodistes van cobrir allà al matí els testimonis de Càritas d'Ucraïna, Síria, el Líban, Veneçuela o el Sudan del Sud i van tornar a les redaccions inadvertits dels nous nomenaments. «La magnitud d'aquest canvi és tota una sorpresa», opina un treballador de Càritas Internationalis que prefereix passar desapercebut.

Una nova cultura de treball

Malgrat el misteri que envolta el futur de Càritas Internationalis, el Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral ha estat molt frontal a l'hora de donar els motius per a la remodelació de l'entitat: una cultura de treball tòxica. Aquest ministeri vaticà va encarregar a Pinelli i als psicòlegs Enrico Parolar i Francesca Busnelli una avaluació de l'ambient laboral en la institució. «No van sorgir evidències sobre mala gestió financera ni comportaments inapropiats de caràcter sexual», explica el Dicasteri. Però sí que van observar «deficiències en els procediments de gestió que van tenir un efecte negatiu en l'esperit d'equip i la moral del personal».

Un dels principals encàrrecs del comissari extraordinari i el seu equip serà «assegurar estabilitat i lideratge empàtic», perquè «Càritas Internationalis arribi a un estàndard segons la naturalesa de la seva missió». Mentrestant, les peticions dels periodistes per conèixer les properes passes de la institució s'amunteguen i els seus responsables asseguruen que atendran tothom. A l'espera de novetats, des del Dicasteri han sol·licitat «pregàries i suport continu».

El Papa visita Asti, on es troba amb els seus familiars

Francesc recorda que Jesús és un rei amb els braços oberts

AICA
Ciutat del Vaticà

Diumenge 20 de novembre, des de la catedral d'Asti, a la regió del Piemont, el Papa va presidir la missa en la solemnitat de Crist Rei de tot el món, després d'haver passat el dissabte amb els seus familiars als pobles de Portacomaro i Tigliole.

El Papa va reflexionar sobre l'evangelisubratllant que ens porta a les arrels de la fe al Calvari, «on la llavor de Jesús, en morir, va fer germinar l'esperança».

En la solemnitat de Crist Rei, va destacar com Jesús, «adornat només amb claus i espines, despul·lat de tot, però ric en amor, des del tron de la creu ja no instrueix la multitud amb paraules, ni aixeca la mà per ensenyar. Fa molt més: en comptes d'apuntar amb el dit contra algú, estén els braços per a tothom. Així es manifesta el nostre rei, amb els braços oberts».

Francesc va assenyalar que Jesús es va fer servent perquè cadascun de nosaltres ens sentim fills: «Es va deixar insultar i que es burlessin d'ell, perquè en qualsevol humiliació cap de nosaltres no està sol. Va deixar que el despullessin, perquè ningú no se sentís despul·lat de la pròpia dignitat.»

En aquest sentit, va posar en relleu que va pujar a la creu perquè «en tot crucificat de la història hi hagi la presència de Déu».

Aquest rei, va assenyalar, va creuar els confins més recòndits del que és humà: «Va entrar en la fosca immensitat de l'odi i de l'abandonament per il·luminar cada vida i abraçar cada realitat.»

Per això, va convidar a fer-nos aquestes preguntes: és aquest rei de l'univers el rei de la nostra existència? Com el podem celebrar com a rei de totes les coses si no esdevé el Senyor de la nostra vida?

El Papa va insistir que Jesús crucificat no ens dedica una mirada fugaça, sinó «que hi roman per dir-te en silenci que res del que és teu no li és aliè, que et vol abraçar, tornar-te a aixecar i salvar-te,

©Vatican Media

així com ets, amb la teva història, amb les teves misèries, amb els teus pecats».

Per a Francesc, Déu dona la possibilitat de regnar a la nostra vida si ens rendim al seu amor; un amor que sempre perdona, que et posa dempeus, i va ressaltar que «no estem en aquest món únicament per salvar-nos nosaltres mateixos, sinó per dur als germans i germanes l'abraçada del Rei».

I va indicar que depèn de nosaltres ser espectadors o involucrar-nos: «Ens limitem a elaborar teories, a criticar, o posem fil a l'agulla, prenem les regnes de la nostra vida, passem del 'sí' de les excuses al 'sí' de la pregària i del servei?»

Missatge als joves

Al final de la missa, Francesc va tenir paraules d'agraïment per als joves participants. Des de l'any passat, la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) diocesana se celebra en la solemnitat de Crist Rei i el tema, igual que la propera JMJ de Lisboa és *Maria es va aixecar i se n'anà de pressa*.

Segons el Papa, la Mare de Déu ens diu que el secret per mantenir-se joves és «aixecar-se i partir, no quedar-se quiets pensant en un mateix,

PAPA FRANCESC
«Jesús va deixar que el despullessin, perquè ningú no se sentís despul·lat de la pròpia dignitat»

El Papa saluda la seva cosina Carla.

perdent la vida en comoditats i modes, sinó mirar cap amunt, posar-se en camí, sortir de les pròpies pors per estendre la mà a qui ho necessita».

Francesc va puntualitzar que cal joves «realment “transgressors”, no conformistes, que no siguin esclaus del mòbil, sinó que canviïn el món com Maria, portant Jesús als altres, tenint cura dels altres, construint comunitats fraterne amb els altres, realitzant somnis de pau».

El Pontífex va tornar a recordar que a molts llocs del món no hi ha pau, especialment a Ucraïna.

Visita familiar

El dissabte 19 va ser el dia que el Papa va reservar per a la seva família, en particular la visita a la seva cosina Carla Rabezzana, que fa uns dies feia 90 anys.

El dinar familiar va reunir la Carla amb cinc cosins més i les seves famílies, on van gaudir del cosí «Giorgio», com li diuen al papa Francesc.

Com va dir el bisbe local, Mons. Marco Prastaro, el Papa va anar a «visitar el lloc dels orígens de la seva família i a dur-nos a les arrels de la nostra fe».

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Somnis tan senzills com impossibles

Una de les coses que s'aprenen en el dia a dia amb els amics de les perifèries existencials és apreciar detalls insignificants de la vida diària. No ens adonem que són un veritable privilegi dels quals molts no poden gaudir.

Fa uns dies parlava amb un noi que ja fa uns mesos que s'ha quedat sense casa i viu al carrer. Era cap al vespre, quan la foscor comença a presentar en blanc i negre els carrers no il·luminats on els sentesostre cerquen un refugi després d'aconseguir uns cartrons per aïllar-se de la humitat nocturna. Parlàvem. Coneixia ja la seva història i la seva davallada cap a la situació actual. Fins i tot era ell qui intentava animar-me quan jo mostrava impotència per aconseguir donar-li un cop de mà en la recerca de solucions als seus problemes.

I va ser aleshores, després d'un silenci llarg i empàtic, quan em va dir: «Saps el que més desitjo en aquest moment? El senzill goig d'arribar a “casa meua”, asseure'm en una butaca i veure la televisió o posar-me a llegir el diari. Allò que normalment fa la gent cada dia.»

Sí, vaig pensar: no ens adonem que a Barcelona hi ha dues mil persones que no poden tenir aquesta senzilla sensació de llar i de família perquè ni tenen llar... ni tenen família. I no parlem ja de les conseqüències que es poden derivar d'aquesta situació. Com la d'aquell noi que venia sovint a Santa Anna. Havia lluitat per sortir-se'n, i quan ja havia aconseguit una feina, uns desgraciats el van matar quan es va oposar que li robessin les poques pertinences que tenia. Des del novembre està a la llista dels morts al carrer...

M. VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.

 Barcelona

La Sagrada Família posa en marxa una nova edició del Taller de Nadal

Apropar els infants al sentit profund del Nadal

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

L'escena del naixement amb Jesús, Maria i Josep, el bou i la mula, l'estel de Betlem, l'adoració dels Reis de l'Orient, els pastors... Les escultures esculpides en pedra a la façana del Naixement de la Sagrada Família són un recurs privilegiat per narrar des del punt de vista històric, bíblic, literari i catequètic el naixement i la infància de Jesús.

Els infants que participen en el tradicional Taller Infantil de Nadal, acompanyats per les seves famílies, van identificant en cadascuna de les escultures els personatges del relat tantes vegades escoltat i explicat. És una estona privilegiada per descobrir, amb l'ajuda de la guia, quin és el sentit autèntic del Nadal, amb l'escena cen-

Al taller de manualitats, els infants elaboren un canelobre porta-espelmes en forma d'estrella.

MARTA OTZET
«Aquest taller reforça el coneixement del temple de la Sagrada Família així com el contingut espiritual i religiós del temps de Nadal»

tral de Jesús, Maria i Josep.

«Gaudí va pensar les façanes del Naixement i de la Passió com una manera d'evangelitzar i donar a conèixer la història de Jesús de manera molt clara, mitjançant escultures», destaca Montse Orozco, guia de la Sagrada Família. «Als nens els resulta molt fàcil saber què estan veient i començar a relacionar les escultures amb les històries que coneixen.»

El Taller Infantil de Nadal, adreçat a infants d'entre 6 i 12 anys, es porta a terme durant el mes de desembre. Es preveu que hi participin uns 640 infants. Té una durada aproximada d'una hora i mitja i un cost de 6,50 euros.

Agustí Codinach

Després de l'explicació sobre la façana del Naixement i un breu apunt a l'interior del temple, amb especial atenció a l'espectacle de llum que ofereixen els vitralls de Joan Vila-Grau, la segona part del taller transcorre al claustre de la Mare de Déu de la Mercè.

Allí comença un joc de descoberta en el qual els infants han de resoldre diversos reptes i posteriorment el taller de manualitats, on poden elaborar un canelobre porta-espelmes en forma d'estrella a base de cartró encunyat.

Aquesta iniciativa, com també el taller de Setmana Santa, permet acostar la basílica i tot el que significa al conjunt de la ciutat, i en especial als infants i les famílies.

«Aquest taller ofereix una activitat en família singular, que reforça el coneixement del temple de la Sagrada Família així com el contingut espiritual i religiós del temps de Nadal», comenta Marta Otzet, directora de Cultura i Acció Socioeducativa de la Sagrada Família.

Festival de la Infància i Concert de Nadales

Per primera vegada, la basílica de la Sagrada Família serà present al Festival de la Infància de Barcelona, una de les cites imprescindibles del temps de Nadal a la ciutat. Ho serà amb un taller en què els infants podran elaborar un estel de la Mare de Déu.

Així mateix, a la façana del Naixement, tindrà lloc un concert extraordinari de nadales protagonitzat pels infants de les cinc escoles municipals de música de Barcelona. Serà el 20 de desembre a les 18.30 h.

UN NOU LLINDAR

Sobrietat i netedat de cor

Enmig de la crisi econòmica i social que vivim i de la qual tant es parla, no hauria de ser estrany poder escoltar altres veus que proposen solucions provinents de valors que la societat consumista ha anat marginant o suprimint. És cert que en una emergència sabem respondre amb rapidesa i apareix la dimensió humanitària que tracta de pal·liar allò que ens ha vingut de sobte. Però, és bo que ho tractem amb normalitat i actuem amb el mateix impuls davant les noves pobreses. Sobrietat i netedat de cor.

La insistència a donar fruits de conversió constitueix un dels crims més freqüents enmig d'un desert que invita a la sobrietat, a la sinceritat, a la netedat de cor, per tal d'obrir camins nous. Les propostes que ens arriben de la Paraula de Déu poden semblar de difícil compliment i, de fet, ho són per a aquells que es deixen absorbir per l'ambició consumista. La resistència és el que més abunda, i una retirada silenciosa vers la indiferència acostuma a ser per a molts la sortida més fàcil.

Estam, tanmateix, davant una crida original a canviar d'actitud quan prové d'una persona íntegra, apassionada pel missatge que predica, lliurada en cos i ànima a una provocació sense precedents. Una persona enamorada de Déu, conscient del lloc que ocupa en la seva vida. Ho viu en actitud de vetlla, pròpia d'una comunitat orant que està atenta al seu Senyor i s'obre a la solidaritat perquè considera els altres com a presència seva visible: «Tot allò que feieu a cadascun d'aquests germans meus, a mi m'ho feieu» (Mt 25,40). Som invitats a abandonar el desànim i les incoherències que enfosqueixen el testimoni, i posar-hi la netedat del cor i l'exercici de la caritat.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

El bisbe auxiliar de Toledo ocuparà el càrrec durant els propers cinc anys

Mons. Francisco César García Magán, nou secretari general de la Conferència Episcopal Espanyola

REDACCIÓ
Madrid

L'Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola va escollir, en primera votació, Mons. Francisco César García Magán, bisbe auxiliar de Toledo, com a secretari general. Substitueix en el càrrec Mons. Luis Argüello i ocuparà aquesta responsabilitat durant els propers cinc anys.

Mons. Argüello, escollit el 2018, havia presentat la renúncia després de ser nomenat arquebisbe de Valladolid el mes de juny passat.

El nou secretari general va néixer a Madrid el 1962. El 1980 va ingressar al Seminari major de Toledo, on va fer els estudis eclesiàstics. Va ser ordenat sacerdot el 1986 i és llicenciat en Teologia Dogmàtica per la Pontifícia Universitat Gregoriana i llicenciat i doctor en Dret Canònic per la Pontifícia Universitat del Laterà.

Va començar el ministeri sacerdotal a la diòcesi de Toledo com a vicari parroquial. Va ser al servei de la Santa Seu del 1991 al 2007, primer com a oficial de la secretaria d'Estat i secretari i conseller de les nunciatures apostòliques a Colòmbia, Nicaragua, França i Sèrbia.

El 2007 va tornar a la diòcesi de Toledo on va exercir diferents càrrecs com a vicari episcopal.

Va desenvolupar la seva tasca docent al Seminari nacional interdiocesà de Nicaragua i actualment als Instituts Superiors d'Estudis Teològics Sant Ildefons i de Ciències Religioses Santa Maria de Toledo, i a la Facultat de Dret Canònic de la Universitat Eclesiàstica Sant Damas de Madrid.

Ha estat vocal de la Comissió Assessoradora de Llibertat Religiosa del Ministeri de Justícia. És acadèmic

corresponent de la Reial Acadèmia de Jurisprudència i Legislació d'Espanya, membre de la Junta directiva de l'Associació Espanyola de Canonistes, capellà de Sa Santedat i prelat d'honor de Sa Santedat.

El 15 de novembre del 2021 va ser nomenat bisbe auxiliar de Toledo pel papa Francesc i va rebre la consagració episcopal el 15 de gener del 2022.

A la Conferència Episcopal Espanyola és membre del Consell Episcopal per als Afers Jurídics.

El 15 de novembre del 2021 va ser nomenat bisbe auxiliar de Toledo pel papa Francesc

El nou secretari general de la CEE.

LLEIDA

Donació d'una col·lecció de medalles a l'Acadèmia Mariana

La col·lecció de medalles d'advocacions de la Mare de Déu, de sants i de relíquies, recollides al llarg dels anys per Maria Dolors Graell i entregades l'any 2009 a la parròquia del Carme, han estat donades a l'Acadèmia Mariana. La col·lecció la integren 2.084 medalles de diferents indrets del món.

VIC

Botiga de comerç sostenible i solidari

La Fundació Formació i Treball amb la col·laboració de Càritas Vic obre una Botiga Amiga amb Moda re- a Vic (Rambla del Carme, 31). El projecte aposta per un espai de consum sostenible reutilitzant béns de segona mà i afavorint alhora la inserció laboral de persones en risc d'exclusió social.

SOLSONA

Reunió del bisbe Francesc amb el Consell Pastoral

El dia 19 de novembre va tenir lloc al Seminari de Solsona la primera reunió del bisbe Francesc amb el Consell Pastoral Diocesà. Van tractar, entre d'altres temes, de la renovació i revitalització dels òrgans de corresponsabilitat eclesial a les parròquies. També es va presentar el document de treball per a l'Etapa Continental del Sínode.

TERRASSA

Pis per a dones amb fills a Sant Cugat del Vallès

El 17 de novembre, el bisbe Salvador Cristau va beneir i inaugurar un pis per a dones amb fills de Càritas parroquial al barri de Volpelleres, a Sant Cugat del Vallès. Forma part del projecte Sense Llar de Càritas diocesana de Terrassa i està destinat a dones amb fills sense recursos.

URGELL

El Canòlich Music reuneix 1.500 joves

L'arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra va cloure l'acte central del Festival Canòlich Music 2022: la missa jove a la parròquia de Sant Julià de Lòria. El festival, que ha arribat a la desena edició, ha comptat amb les actuacions de Miki Núñez, Griïex, Meraki i Cesc Sansalvadó. Hi han participat uns 1.500 joves, provinents sobretot d'Andorra.

TARRAGONA

L'arquebisbe Joan visita el Col·legi Sant Pau Apòstol

Emmarcada en les visites pastorals als centres educatius diocesans, la visita del 18 de novembre va comptar amb una pregària amb els alumnes de Primària, una reunió amb l'equip directiu i la visita a diferents aules, així com una trobada amb els alumnes delegats de pastoral.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Els seminaristes viatgen a Roma

Del 8 al 11 de desembre els seminaristes del Seminari Conciliar, de les diòcesis de Sant Feliu de Llobregat i Barcelona, per créixer efectivament i afectiva en la comunió amb l'Església universal, viatgen a Roma amb els seus formadors. El moment més especial serà, sens dubte, l'audiència amb el papa Francesc, dissabte dia 10.

TORTOSA

Adrià VI: un home per a la reforma de l'Església

Enguany es commemora el 500 aniversari de l'elecció Adrià d'Utrecht, llavors bisbe de Tortosa, com a papa Adrià VI. Per això la Fundació Fe i Cultura: Joan Baptista Manyà ha organitzat unes conferències. El dijous 17 de novembre el conferenciant va ser Miquel Navarro Sorní, catedràtic d'Història de l'Església de la Facultat de Teologia de València.

GIRONA

Taula rodona «Comunicació i veritat»

Una taula rodona titulada *Comunicació i veritat* va servir per commemorar, el 22 de novembre, a Girona, els 400 anys de la mort de sant Francesc de Sales. Va tenir lloc a la seu del Col·legi de Periodistes i va comptar amb Miriam Diez, Laura Fanals, Gemma Morató i Josep Casellas.

Norberto Blas col·labora amb la Unitat Pastoral del Pilar-Santa Maria Magdalena

Un sacerdot guineà al servei de la diòcesi de Lleida

JORDI GUARDIOLA
Lleida

«Cal donar exemple des de l'exercici del sacerdoci i demostrar que és una vida que omple i que fa bé als altres»

Malgrat que l'hivern encara no ha arribat i que la tardor està sent extraordinàriament benigna, el sacerdot guineà Norberto Blas Sepahoco Riquito considera que el fred que fa a Lleida és, per ara, el pitjor inconvenient que ha hagut de superar des de la seva arribada a la capital del Segrià. Encara no ha vist la boira ni el termòmetre sota zero, però les temperatures del Pla de Lleida no tenen res a veure amb el clima tropical de Malabo, el seu lloc de procedència. Per la resta, assegura que la seva estada al bisbat de Lleida, fruit d'un acord entre les dues diòcesis per contribuir a compensar la falta de mossens i de noves vocacions sacerdotals aquí, no podia ser més positiva. Se sent ben

acollit per tothom, «especialment pel bisbe Salvador, que ha estat molt pendent de tots els detalls en la meua arribada a Lleida». També es mostra content amb la rebuda que li han fet els feligresos en aquestes poques setmanes.

Mossèn Norberto Blas passarà una llarga temporada a les terres de Lleida, entre dos i tres anys, i confia a poder ser útil en la tasca encomanada per l'arquebisbe de Malabo, Juan Nsue Edjang Mayé.

Sepahoco té 50 anys, va néixer a Baney Rebola (Guinea Equatorial), i ja ha rebut els primers encàrrecs. Entre setmana col·labora amb la Unitat Pastoral del Pilar-Santa Maria Magdalena, de la ciutat de Lleida, al costat de mossèn Carles Sanmartín, i els caps de setmana dona suport a mossèn Lucas Evung a les parròquies de diversos pobles de les comarques del Segrià i les Garrigues, com són Artesa de Lleida, Puig-verd, Castellldans, l'Albagés, Aspa i el Cogul. Fins ara havia fet de rector en diverses parròquies del seu país.

Explica que el problema de la falta de vocacions que patim aquí no té la mateixa dimensió a Guinea Equatorial, encara que adverteix que «també comença a notar-se un cert desinterès dels joves per seguir la vida sacerdotal». Davant d'aquesta realitat, considera que la millor manera de fer atractiva l'Església a noves vocacions és «donar exemple des de l'exercici del sacerdoci i demostrar que és una vida que omple i que fa bé als altres».

L'arribada de sacerdots de països que, temps enrere havien estat el destí de capellans d'aquí, no és una novetat a Lleida i, de fet, ja fa anys que es tenen convenis amb altres diòcesis. És el cas del bisbat de Cali, a Colòmbia, que té cinc capellans destinats a fer la seva tasca aquí, com també passa amb la diòcesi romanesa de Iasi.

Mossèn Norberto Blas, acompanyat de Mn. Carles Sanmartín, saluda els feligresos de la Unitat Pastoral del Pilar-Santa Maria Magdalena, de la ciutat de Lleida.

JOSEP MIRÓ I ARDEVOL
President d'E-Cristians

Les crisis inacabables com a signe dels temps

Ens diuen que Occident viu sota una guerra cultural. No és cert, el conflicte ja s'ha produït i el cristianisme ha estat el gran derrotat. Només a partir del reconeixement d'aquesta realitat podem comprendre el temps que vivim. El pitjor, però, no és haver perdut, sinó la negació de l'evidència i l'acomodament a la nova situació, als dictats del nou *Imperium*.

Tot gran succés té una datació, més simbòlica que real, però necessària perquè fa possible comprendre la dinàmica històrica. Entesa en aquests termes, la cristianització de la davallada cristiana es fa palesa quan els països membres de la Unió Europea van acordar majoritàriament que en el preàmbul del nou Tractat Constitucional del 2004 es rebutgés tota referència al cristianisme com un dels fonaments d'Europa, malgrat les reiterades peticions de sant Joan Pau II i de les 650.000 signatures recollides per la Convenció de Cristians per Europa, constituïda el 2002 a Barcelona, i de la qual es compliran el desembre els 20 anys de la seva celebració. El Tractat de Lisboa, que va entrar en vigor l'1 de desembre de 2009, va mantenir l'exclusió cristiana. Només existeix una indeterminada «herència cultural, religiosa i humanista d'Europa».

A partir d'aquella data, Europa ha patit de manera ininterrompuda la gran contracció econòmica del 2009. Les

seves seqüeles, en el cas d'Espanya, encara no estaven curades quan va esclatar l'aguda crisi del Covid-19. A aquesta la van seguir els problemes derivats de les ruptures de les cadenes de subministraments, la inflació iniciada el 2021, amb gran indiferència dels poders públics, i la guerra d'Ucraïna, que la va accentuar. Les crisis de l'energia i la provocada per les sancions a Rússia completen el panorama de poc més d'una dècada de danys continuats, els efectes dels quals s'acumulen i ramifiquen en termes de patiment humà. Dos exemples estesos arreu d'Europa, i que són especialment aguts al nostre país, constaten la multiplicació dels danys col·laterals: el creixement exponencial de les malalties mentals i l'elevat nombre de persones amb càncer que no reben tractament a temps.

Vivim en una època de crisis acumulades sense solució de continuïtat: ensorrament de la natalitat, crisi climàtica, endeutament públic excessiu, emergència educativa, gran atur juvenil i estructural, creixement de la pobresa... La llista és llarga i crida a una nova acció regeneradora i renovadora que, a Europa i al nostre país, esdevé impossible sense recuperar la presència cristiana viva i actuant.

La Unió Europea va acordar que en el preàmbul del nou Tractat Constitucional del 2004 es rebutgés tota referència al cristianisme com un dels fonaments d'Europa

La comunicació entre famílies i docents: preparem les entrevistes tutorials, en família

Una comunicació fluida i quotidiana entre pares i fills sempre és el millor context per educar a casa

ANNA RAMIS
Pedagoga

Les entrevistes tutorials són espai de trobada i comunicació molt important que cal saber aprofitar. Com preparem en família, les entrevistes amb els tutors dels nostres fills?

- **PREPAREM l'entrevista A CASA ENTRE ADULTS:** reconeixent que el nostre fill és molt més que un alumne de l'escola, fixem-nos en quins aspectes de l'escolaritat volem comentar en aquesta entrevista:

- * reflexionar sobre la vivència emocional de ser alumne, de ser company del seu grup classe, o de la relació amb el/la tutor/a

- * analitzar la seva relació amb l'esforç, amb l'ordre, amb els diferents continguts d'aprenentatge

- * i també sobre els «altres» aprenentatges que va fent, que no són escolars, però que es fan a l'escola: autocontrol, usos de pantalles, amistat, sexualitat...

- * i pensar en com traslladem a la persona tutora els aspectes que ens il·lusionen, les expectatives que tenim, les coses que ens disgusten desagraden o no sabem com resoldre del tot

- **PREPAREM l'entrevista a casa AMB ELS FILLS.** Una comunicació fluida i quotidiana entre pares i fills sempre és el millor context per educar a casa, per això, abans de l'entrevista amb el tutor de l'escola podem:

- * informar-lo del dia i hora en què anirem a l'escola

- * explorar si hi ha alguna cosa que inquieta / il·lusiona / fa vergonya... al nostre fill. Perquè ens la pugui explicar

amb les seves paraules

- * preguntar-li què vol que expliquem a la persona tutora i què no (preservar la seva intimitat, per petit que sigui!)

- * preguntar-li de quins temes creu que vol parlar la tutora (sobretot si han pogut preparar-la mestre/alumne, o si l'alumne estarà present en una part d'aquesta)

- * aprofitar per parlar amb el nostre fill de tots els aspectes que comporta la seva escolaritat

- * transmetre al nostre fill de forma clara que la nostra estimació està assegurada sempre, i que la seva valoració com a persona no depèn, evidentment, dels resultats escolars

- **COM FEM POSSIBLE UNA BONA ENTREVISTA:** puntualitat, expressar agraïment. Posar-nos en actitud d'escolta, no jutjar i empatitzar. Saber comunicar, essent respectuosos, però expressant el que sentim o el que volem. No buscar culpables, sumar les forces de docents i família en la mateixa direcció. Trobar punts d'acord. Apuntar-nos els suggeriments.

- **I DESPRÉS de l'entrevista, QUÈ?**

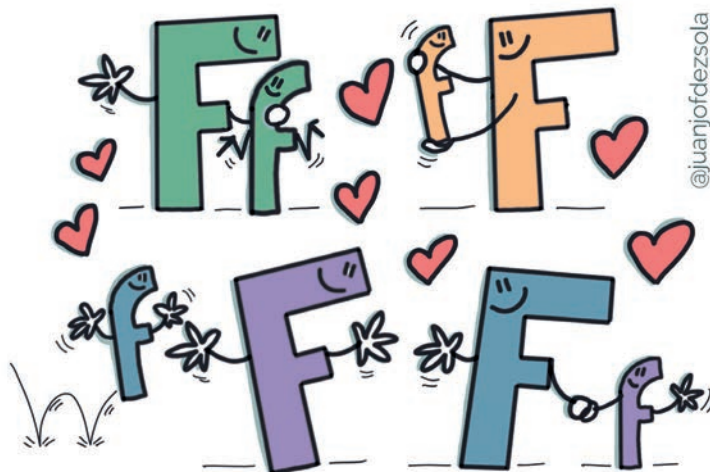
- * dialogar entre nosaltres sobre les impressions i informacions rebudes

- * parlar amb el nostre fill dels aspectes de l'entrevista que el puguin ajudar, responsabilitzar o esperonar a seguir la seva escolaritat, o felicitar-lo per allò que ja fa i com és

- * posar en marxa els compromisos o acords presos i que són de la nostra responsabilitat

«Amoris laetitia» i la missió del Centre de Preparació al Matrimoni

El clima social en general està molt lluny de l'Església en la major part de temes que ens afecten

MN. GASPAR MORA BARTRÉS
Consiliari diocesà del Centre de Preparació al Matrimoni

Al CPM, el clima del treball pastoral amb els promesos és l'acolliment incondicional de tothom, i el mètode és el diàleg. La pastoral amb els promesos és un aspecte concret de la gran tasca de l'Església avui.

El Papa ho recorda a *Amoris laetitia* (2016). Primer parla de la «Realitat i desafiaments de les famílies» (cap. 2); després exposa en un text extraordinari el missatge cristià sobre el matrimoni centrat en l'amor (caps. 3-5); i després parla de la tasca pastoral (cap. 6).

En el cap. 8 tracta les «situacions irregulars» (SI) de les parelles: no casades, cristianes casades només civilment, divorciades, i divorciades tornades a casar. El Papa no es planteja les qüestions teològiques sinó que posa al davant la qüestió pastoral: quina ha de ser l'actitud de l'Església amb les persones que es troben en aquestes SI. Així comença el capítol: «Encara que sempre proposa la perfecció i invita a una resposta més plena a Déu, l'Església ha d'acompanyar amb atenció i cura els seus fills més fràgils, marcats per l'amor ferit i extraviat, donant-los de nou confiança i esperança...» (AL 291). Tot el capítol és un desenvolupament d'aquesta actitud pastoral fins a la filigrana: acolliment, discerniment, valoració dels aspectes positius, acompanyament en la recerca del

bé possible, creixement en la fe i l'amor fins a fer passos positius que vagin més enllà en la intensitat de la vida cristiana.

Deixeu-me posar un accent. El Papa tracta aquestes SI com un apartat especial i delimitat dins del conjunt de la pastoral familiar. Però mirant el conjunt de la societat, resulta que el clima social en general està molt lluny de l'Església en la major part de temes que ens afecten: relació de parella, sexualitat, homosexualitat, indissolubilitat, avortament, divorci, segones i terceres unions... L'ambient de les parelles que es casen a l'Església respon més aviat a aquelles SI que tracta el cap. 8. És a dir, la filigrana de tracte pastoral que desenvolupa el cap. 8 s'ha d'aplicar, com a actitud pastoral, a tot el conjunt de les nostres parelles.

Cal tornar a llegir el cap. 8 d'AL, com una joia pastoral que orienta sobre l'actitud general de l'Església, i en concret del CPM, davant la gent d'avui, també els que es casen a l'Església. Són il·luminadores unes paraules genials del Papa: «Sense disminuir el valor de l'ideal evangèlic, cal acompanyar amb misericòrdia i paciència les etapes possibles de creixement de les persones que es van construint dia a dia... Quan ho fem, la nostra vida se'ns complica meravellosament» (AL 308).

«La diversitat religiosa encara s'expressa en termes de precarietat»

Maria del Mar Grieria, sociòloga de la religió

Agustí Codinach

Mar Grier a la plaça Cívica de la Universitat Autònoma de Barcelona.

«Creixen les persones que busquen una certa transcendència des d'una fe desinstitucionalitzada»

«No hi ha hagut un veritable procés de memòria històrica en el context del cristianisme a l'Estat espanyol»

El mestratge de Joan Estruch ha deixat petjada en força deixebles, com Maria del Mar Grier i Llonch (Sabadell, 1978), investigadora sobre la pluralitat religiosa a Catalunya, especialitzada en la sociologia de la religió i les noves formes d'espiritualitat. Grier és professora de la Universitat Autònoma de Barcelona i directora de l'ISOR (Investigacions en Sociologia de la Religió), la *nineta* dels ulls que Estruch va fundar.

Més del 85% de la població al món té una afiliació religiosa i a casa nostra, el 44,1% (Baròmetre sobre la religiositat, 2020). Fa 50 anys els sociòlegs de la religió en pronosticaven la desaparició. La «van errar de mig a mig», com diu Lluís Busquets?

A nivell global, totalment. Era una idea que venia de la Il·lustració, tenien una concepció de la modernitat com un fet lineal i pensaven que era inevitable que la religió acabés desapareixent i que, a més, seria irreversible. No van tenir en compte que hi ha processos de reversibilitat (com a l'antiga URSS), ni les circumstàncies locals de cada context. A Catalunya, per exemple, sí que la religió ha anat clarament en retrocés però no a tot arreu. És necessari que els sociòlegs siguin més curosos a l'hora de fer pronòstics universals.

Vostè defensa, però, que parlem d'una fe menys institucionalitzada i

més d'opció personal. Per què?

Avui, hi ha moltes maneres diferents de ser religiós. Podem distingir tres grans tipus d'afiliacions: d'una banda, el militant institucional, que segueix i s'adapta a la institució, ritual i, en alguns espais encara que minoritaris, guanya presència (equivaldria a un 10% de la població). D'altra banda, tenim el creient que s'identifica amb una tradició cultural, el cristianisme, però que no té pròpiament una vida espiritual o religiosa (aquest grup ha sigut molt nombrós, tota una generació educada en el catolicisme). I, per últim, creixen les persones que busquen una certa transcendència, que doni sentit vital i experiència, des d'una fe desinstitucionalitzada. Busquen nodrir-se de molts altres elements i contextos: des de qui es diu cristià i fa meditació budista, fins a l'ateu que fa exercicis espirituals un cop l'any o la persona que busca contactar amb el propi cos (ioga, meditació, reiki).

Lluís Duch, en un article de 1981, deia que «la modernitat és una ferida oberta que té l'Església». Observa un ressorgiment d'un nou fonamentisme i del neotradicionalisme?

Sí que observem aquest creixement de dues maneres. D'una banda, el creient institucional que vol seguir al peu de la lletra la doctrina de l'Església, i fins i tot posa en dubte i qüestiona el papa Francesc perquè

troba que no és prou exigent. Es tracta d'una minoria important i que està agafant força, que veuen la religió com una nova croada contra la modernitat, amb tota una doctrina al voltant de la ideologia de gènere, la cultura de la vida i de la mort que genera un marc narratiu neoconservador que bloqueja la possibilitat d'un cert diàleg. Aquest tipus de moviment ha crescut molt la darrera dècada als Estats Units i Amèrica Llatina. I, d'altra banda, també hi ha sectors que no són pròpiament molt religiosos, que utilitzen la religió per fer polítiques d'extrema dreta: és el cas de Salvini a Itàlia o de molts dels polítics de Vox a l'Estat espanyol.

Però l'Església és molt més diversa...

És cert que hi ha una part més oberta al diàleg, a la modernitat, però que en el nostre context queda invisibilitzada enfront d'una minoria molt més conservadora. En certa manera, a aquest tipus de religiositat més dialogant i, tradicionalment, més d'esquerres, avui li falta articular una identitat pública amb la qual se senti còmoda. I, a més hi ha dos factors que ho agreugen: amb les xarxes socials es produeix una certa polarització que invisibilitza les posicions més moderades, i a Catalunya i a l'Estat espanyol hi ha una memòria històrica que posa en evidència el paper que l'Església va fer durant el franquisme. No hi ha hagut un veritable procés de memòria històrica en el context del cristianisme a l'Estat espanyol.

Fet religiós i espai públic

Per què el fet religiós, i en particular la gestió dels usos de l'espai públic en una societat laica, aixeca tanta polseguera?

Hi ha dos debats diferents: com negociem l'herència catòlica quan la societat és més diversa (als països del sud d'Europa parlem de *catolicisme banal*, és a dir, la invisibilitat d'una certa hegemonia) i el dels símbols religiosos que emergeixen fruit d'una societat cada vegada més diversa. A Catalunya hi ha més acceptació dels símbols en l'espai públic, hi ha una coexistència relativament pacífica de les diferents confessions. Montserrat Coll, que va ser directora general d'Afers Religiosos, parlava de *laïcitat inclusiva*: com fer perquè a l'espai públic hi càpiga tothom, amb unes negociacions que es puguin fer de manera pública i amable.

En les nostres societats i ciutats

s'observa cada cop més la diversitat religiosa. L'àmbit polític mira de cara aquesta qüestió o li costa?

Fa dotze anys la gestió de la diversitat religiosa costava trobar-la als governs locals, la diversitat cultural, sí. Hi ha recança a tocar-ho perquè sembla que és un camp de mines que pot esclatar i, a més, hi ha desconeixement del fet religiós. A nivell d'Estat espanyol, va haver-hi un canvi amb l'atemptat del 2004 que, en lloc de generar una resposta repressiva, va fer que aparegués la Fundación Pluralismo y Convivencia amb una tesi: si volem construir una societat de pau, necessitem donar veu, finançament i espai a les minories religioses. A Catalunya encara es va ser més pioner: l'any 1998 l'Ajuntament de Barcelona crea el Centre interreligiós de Barcelona (promogut per figures com Joan Botam, Roser Veciana o el Centre Unesco) on s'aposta pel diàleg. Després es crea la direcció general d'Afers Religiosos a la Generalitat i més tard a l'Estat. Ara bé, la diversitat religiosa encara s'expressa en termes de precarietat.

Per què?

La diversitat religiosa ha anat molt vinculada a les migracions, i molts dels membres dels grups religiosos minoritaris són persones que encara avui dia viuen situacions de major precarietat.

«La mesquita-catedral de Còrdova era un exemple de convivència, avui és un espai de lluita, un emblema de reconquesta», sosté la sociòloga.

«A Catalunya hi ha més acceptació dels símbols en l'espai públic, hi ha una coexistència relativament pacífica de les diferents confessions»

«Hi ha hagut tota una extrema dreta que ha capitalitzat el discurs religiós i l'ha utilitzat com a discurs excloent de l'altre»

Flickr-Piet Theisohtn

En el futur potser s'equipararà, però ara la diversitat religiosa està majoritàriament en polígons industrials, en locals comercials i en pisos petits, i encara hi ha massa centres de culte de les minories religioses en situacions molt complicades econòmicament.

A Catalunya s'ha fet una política simbòlica des de les administracions en àmbit teòric de valors i discurs bastant competent (guies, consells assessors...), però ara toca fer alguna cosa més: equiparar el finançament a les minories pel que fa a l'assistència religiosa a presons, buscar maneres de dignificar els espais de culte de les minories i repensar les capelles dels hospitals o d'altres institucions públiques per tal que siguin de tota la ciutadania. Hi ha una situació d'asimetria de drets i de finançament si comparem l'Església catòlica i les minories, i s'hauria de treballar per minimitzar-ho.

I per part de la societat civil, com s'està integrant aquesta diversitat?

Analitzar el teixit associatiu és molt difícil perquè és molt heterogeni. Hi ha molts fronts oberts i molta diversitat: hi ha tota una generació de persones joves que formen part d'organitzacions religioses que volen participar del teixit associatiu

i contribuir-hi socialment. Ara bé, també ens trobem amb el creixement d'entitats d'extrema dreta, grups molt conservadors, tota una xarxa que no és pro-diàleg i que augmenta en tots els contextos: catòlic, musulmà, evangèlic. És a dir, conviu tota una vida associativa amb una lògica de servei a la societat, amb el creixement de l'antisemitisme i l'islamofòbia.

Des de l'ISOR heu elaborat molts anys el Mapa religiós de Catalunya. Quines idees prefigurades ha desmuntat aquest mapa?

El primer que va encarregar un mapa de diversitat religiosa va ser l'Ajuntament de Barcelona l'any 1999 i no teníem dades de res. Va ser un porta a porta i vam prendre consciència que Catalunya era més diversa del que pensàvem i que aquesta diversitat estava en entorns marginals o barris. També vam prendre consciència que si bé les migracions dels darrers vint anys han diversificat el país, hi ha una diversitat que ja ve de finals del franquisme i és inclús anterior. Durant les dècades dels 70-90 aquesta religiositat va quedar invisibilitzada perquè creïem que ens secularitzàvem, però l'estudi posava de manifest que es vivia de manera no conflictiva, pacíficament, coexistint amb el veïnat.

Catolicisme i política

A les institucions polítiques europees (però no només) l'extrema dreta està capitalitzant les posicions pel que fa al debat religiós? Quines implicacions té això?

Hi ha hagut tota una extrema

dreta que ha capitalitzat el discurs religiós i l'ha utilitzat com a discurs excloent de l'altre, de frontera, i ha deixat orfes de discurs tota una esquerra que pot ser compatible amb la religiositat que no ha sabut mobilitzar. També hi ha la dificultat del discurs moral, però la moral és tant de l'esquerra com de la dreta. L'ofensiva de l'extrema dreta és tan forta que és molt difícil dialogar i construir un discurs moral des de posicions conciliadores. A més, el creixement de corrents que volen identificar Europa tota sencera amb el cristianisme i amb el patrimoni. Determinat patrimoni que podria ser per la inclusió i per al diàleg, segons qui el monopolitza esdevé un símbol per l'exclusió. El cas de la mesquita-catedral de Còrdova n'és un bon exemple.

Monarquia, Església catòlica i banca són les entitats menys valorades (Baròmetre CEO, 1a onada 2019). Per què l'Església surt tan malparada?

Ho fonamentaria en tres potes: la incapacitat de fer front a la memòria franquista que provoca vergonya i incomoditat, un discurs públic de l'Església vehiculat per moviments conservadors i una institució que té por i no ha sabut adaptar-se als temps corrents, que no ha fet una transició. La incapacitat per afrontar el cas dels abusos sexuals amb valentia i d'una manera més oberta és un exemple paradigmàtic d'aquesta incapacitat. En aquest cas potser es podria aprendre d'altres països, com França, on s'ha tractat de forma molt diferent.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

La Puríssima

Benvolgudes i benvolguts, a casa seva li deien Maria, però Déu l'anomenava «la Plena de Gràcia». Així és com la saludà l'àngel de l'anunciació; com si en el món no n'hi hagués cap més. I és cert. Déu la necessitava, l'estimava amb bogeria i per això el que feu amb ella no ho feu amb ningú més: li anticipà la gràcia del Calvari.

Nosaltres, un cop nascuts, entrem a formar part del poble de Déu pel baptisme. Ella ja hi nasqué, en aquest poble. Abans que Anna, la seva mare, digués al seu espòs: «Jo-aquí, em sembla que tindrem un fill», Déu ja se la mirava complagut.

És natural que fos així: qui no lliuraria de tot mal la seva mare, si pogués. Déu podia i per això la salvà del pecat abans de caure-hi. Tot i així, fou una dona normal. Nasqué, es feu jove i bonica com les altres noies de Natzalet i, com les dones del seu poble, tenia el rostre colrat pel sol i les mans encetades de fer la bugada sobre les pedres.

A Natzalet tothom, fins i tot Josep, li deien Maria. Déu, però, l'ano-

menava «la Plena de Gràcia». Aquest llenguatge no és un llenguatge de novel·la. És el llenguatge de la fe. Cal entrar en el món de la fe, de la resurrecció, per comprendre que les coses anessin així. A nosaltres, pel baptisme se'ns fa participar de la resurrecció de Crist. Maria portava a les venes la vida de la resurrecció des del primer instant.

Avui em plau recordar, ni que sigui amb unes ratlles, el primer gran nom de la literatura catalana, el beat Ramon Llull, que a l'Edat Mitjana parlava així de la plenitud de gràcia de Maria:

«Si la benaurada Verge no hagués estat disposada que el Fill de Déu assumís carn en ella, és a dir, que no estigués corrompuda, ni tingué cap pecat, actual o original, el Fill de Déu no hauria pogut assumir carn d'ella, car Déu i el pecat no poden coincidir en cap subjecte. I, com que l'assumpció de la carn, que Déu va assumir en la benaurada Verge, va ser en la grandesa de bonesa, poder, virtut i fi més gran que Déu pot assolir en una criatura,

calia que de part del subjecte en el qual assumia la carn hi hagués la grandesa de poder, bonesa, virtut i fi més gran que pot haver-hi de part d'un pacient i un agent. Altrament, no hi hauria proporció entre Déu Fill i la benaurada Verge» (*Enchiridion theologicum Lullianum, Beata Maria Virgo*, 659).

Malgrat el pes del pecat amb la concupiscència que comporta, nosaltres, gràcies a la purificació baptismal, som també cridats a la santedat. I aquesta vocació la podem acomplir imitant Maria, aquella que fou «plena de Gràcia». Mirem de ser persones que diuen «sí» a Déu, obeint la seva voluntat que es concreta en la llibertat de l'Evangeli i se sintetitza en l'estimació. Un amor dirigit a Déu i als altres. Per això, en la festa de la Puríssima, recordem el càntic de lloança a Déu que trobem a l'inici de la Carta als Efesis i que, entre altres, afirma: «Déu ens escollí [...] perquè fóssim sants, irrepreensibles als seus ulls per amor» (Ef 1,4-5).

Ben vostre.

SALVADOR GIMÉNEZ
Bisbe de Lleida

Models a imitar

Estimats diocesans:

Molta gent sol buscar en altres persones un model a imitar. Actualment, per la seva forma de vida, per la seva professió, pels seus èxits abunden els famosos que són molt admirats. Aquesta admiració i aquest intent d'imitació es pot donar en totes les edats de la vida. Nens, adolescents i joves contemplen com els seus ídols esportius parlen, vesteixen o somriuen i, tot seguit, volen actuar com ells. Hi ha adults que, seguint mil programes televisius, aprenen a comportar-se com aquests tertulians interessats en els diners i en els insults. N'hi ha d'altres que, amb enveja, admiren els qui acumulen fortunes i alliçonen sobre el seu comportament davant del poder i les finances. Per contra, n'hi ha d'altres que se senten atrets pels que manifesten saviesa, experiència professional i dedicació a causes nobles que beneficien la societat. Tots van a la recerca d'un anomenat «referent» que els ajudi a viure amb més entusiasme la seva existència.

El diumenge passat us comentava que el concepte d'austeritat està molt present en el nostre entorn. Ens en parlen o ens l'exigeixen arreu, en tots els ordres. Moltes famílies se'n sorprenen perquè ja no poden ser més austeres: els falta el mínim per viure amb dignitat. Per descomptat, no és el mateix triar l'austeritat com a norma de conducta motivada per una exigència religiosa que acceptar la manca del bàsic o la privació dels aliments dels fills. En aquest sentit, avui proposo a tots els lectors uns models d'actuació d'unes persones concretes, especialment a tots aquells que, amb la radical llibertat que Déu ens regala, volem seguir Jesucrist i ajudar, conseqüentment, el proïsme.

En aquest segon diumenge d'Advent els catòlics escoltem en la Paraula de Déu que proclamem en les celebracions de l'Eucaristia la conducta de dues persones dignes d'admiració i d'imitació: Joan, el Baptista i, sobretot, Maria de Natzaret, la Mare de Jesús.

Els admirem per la qualitat de les seves vides i, especialment, per la seva radical austeritat.

De Joan Baptista, sant Mateu diu que «duia un vestit de pèl de camell i portava una pell a la cintura; el seu aliment eren llagostes i mel boscana». Sant Marc hi afegeix: «Després de mi ve el qui és més fort que jo, i jo no soc digne ni d'ajupir-me a deslligar-li les corretges de les sandàlies.» I sant Lluc se centra en la missió encomanada a ell, «prepareu el camí del Senyor». Són frases dels tres evangelistes que defineixen el precursor i que, en anys successius, l'Església les proposa a la nostra escolta. Tot i que era molt admirat per les multituds que el seguien, no els ofereix una vida còmoda sinó la conversió al Crist que ja arriba i que predica l'autèntica fraternitat i una manera de vida que preval la persona per sobre dels diners, del poder o del plaer.

De Maria, se'n parla poc als evangelis. Ella també és molt mesurada en el parlar: tenim l'«heus aquí l'esclava del Senyor», l'ajuda a la seva cosina Isabel, el cant de lloança a Déu del Magnificat, el «feu el que Ell us digui»... Podem dir que empra l'austeritat en les paraules però és molt rica en els actes i en les actituds: accepta la voluntat de Déu, dona a llum en un pessebre, fuig a Egipte, sense tenir on anar, com una emigrant, es lamenta i recrimina davant la pèrdua del Fill en el temple, acompanya en silenci la predicació de Jesús i sofreix fora mida per Ell al peu de la creu davant la seva mort.

Són dos perfils que impacten per la seva senzillesa, per la seva humilitat, per no anhelar aliments o objectes, per no aspirar al poder sobre els altres... L'austeritat de tots dos pot ser una interpel·lació per a nosaltres en aquests temps tan inclinats al consum o al rebuig de la voluntat de Déu per falta del necessari. Són dos models a imitar per tots els cristians. I els creients, que els coneixem bé, els proposem a tots els ciutadans d'avui dia.

Amb el meu afecte i benedicció.

COMENTARI DE LA PARAULA

Joan: un profeta, una icona i tres puntals

GLORIA MONÉS

El temps d'Advent és un temps de perdó, de memòria reconciliada i reconciliadora amb Déu per mitjà de Jesucrist. Recordem els primers instants de la divina salvació, obra de Jesucrist, i tenim presents els reptes de la vida present a la llum de les darreries de la vida, bo i essent conscients que Déu, Misericòrdia immensa, també és Jutge de la història i de les pròpies consciències dels seus fidels.

El Baptista, en aquest temps de perdó i de conhort espiritual, és avui per a nosaltres una icona narrativa. El seu missatge sacre rau en un triple puntal. El primer, la seva persona. El seu estil, el seu carisma, la seva actuació, el seu capteniment són inequívoca paraula activa i proactiva de la urgència que té el món d'experimentar un cop més la proximitat de Déu. Les guerres, la situació tan prolífica a escala mundial, les veus callades de tantes persones sofrents necessiten un portaveu que ens les acosti, també en temps tan entranyables com aquests. I amb la vida, el mateix Baptista esdevé missatge actual d'aquesta urgència: «Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí.»

El segon puntal consisteix en la crida a la conversió. Defugir la justícia, viure refiant-nos de les nostres pròpies seguretats naturals són llenguatge simbòlic que

descriu i alhora apel·la l'ànima, perquè reflexionem sobre el nostre punt de partença i la necessària modificació de les nostres conductes des de l'arrel, que és la voluntat animada per la gràcia de Déu i no el benefici individual. Per això, la crida del Baptista és una destal apocalíptica, és a dir, que vol treure de soca-rel tot allò que no sigui de Déu ni hi condueixi. Que la seva virtut santa ens esporgui dels vicis i ens purifiqui amb el foc de la penitència!

Finalment, el tercer puntal de Joan Baptista es la seva indestruïble connexió amb Jesucrist, el Salvador. El sentit de la vida, el seu ideal és disposar tot el poble fidel a rebre el Fortíssim, el Déu Altíssim fet mínim en la petitesa de l'Encarnació en una criatura mortal per esperonar les consciències no només amb la santa doctrina ans també amb la força del foc celestial de l'amor de Déu que ens renova.

En definitiva, Joan Baptista és aquella persona que, intercedint des del cel, i essent model santíssim des de la proclamació litúrgica de la Bíblia, continua sent aquell humil predecessor de Crist que li prepara el camí perquè el Senyor pugui ser «esperança per a tothom qui serveix Déu amb tot el cor», com ja digueren els antics Pares de l'Església (2Cl 17,7).

MARCOS ACEITUNO
Biblista

CONSULTORI BÍBLIC

PILAR CASALS
Biblista i egíptòloga

Com era el matrimoni jueu en temps de Jesús?

En temps de Jesús, el matrimoni com el coneixem ara no existia. En els textos jueus es parla de *betrot-hal* per parlar del casament, però aquest feia referència al contracte que s'establia entre els cònjuges, o més exactament, entre les dues famílies. El matrimoni estava articulat en tres moments. El primer era el contracte, és a dir, la *ketubah* (Mt 1,18-19). Aquest s'establia entre el pare de la núvia i el futur nuvi. Això feia que la dona quedés en segon terme, sense poder opinar sobre l'enllaç. No tan sols era necessari el permís patern per casar-se, sinó que es podien casar encara sent nenes. Quan el contracte se signava el casament ja era sòlid, però per passar al següent pas calia que el nuvi acomplís les disposicions financeres a les quals s'havia compromès, així com que el dot de la núvia estigués a punt i que ella ja estigués en el moment de la pubertat. El contracte protegia la dona en cas de divorci, però no deixava d'estar en mans dels homes, o bé del pare o del marit. Un cop tot acomplert, havent passat un any o més temps (Gn 29,15), es podia celebrar la consumació del matrimoni que el segellava definitivament. La núvia esperava amb les seves dames l'arribada del nuvi acompanyat dels seus amics (Mt 25,1-13; 2Co 11,2). Amb la seva arribada entraven a l'habitació de la *khuppah*. La processó tenia un caràcter festiu, ja que suposava l'inici de la posterior celebració de l'enllaç on es compartia amb la família i la comunitat en un banquet que podia durar fins a set dies (Mt 22,1-14; Jn 2,1-11; Ap 19,1-8). El banquet, doncs, suposava el final del ritual que iniciava la vida en comú de la nova parella.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge II d'Advent

Lectura primera

Is 11,1-10

Farà justícia als desvalguts

Lectura del llibre d'Isaïes:

Aquell dia, la soca de Jesè tallada traurà un rebrot, naixerà un plançó de les seves arrels. L'Esperit del Senyor hi reposarà: esperit de saviesa i d'enteniment, esperit de consell i de valentia, esperit de coneixement i de reverència del Senyor, i tindrà les delícies a reverenciar el Senyor. No judicarà per les aparences ni decidirà pel que senti dir; farà justícia als desvalguts, sentenciarà amb raó a favor dels pobres del país. Un reny de la seva boca abatrà el violent, una alenada dels seus llavis matarà l'injust. S'armarà de justícia la cintura, se cenyirà de lleialtat. El llop conviurà amb l'anyell, la pantera jaurà amb el cabrit, pasturaran junts el vedell i el lleó, i un nen petit els guiarà; es faran amigues l'ossa i la vaca, les seves cries jauran plegades i el lleó menjarà farratge com els bous; les criatures jugaran sobre el cau de l'escurçó, els nens ficaran la mà dins l'amagatall de la serp. Ningú no serà dolent ni farà mal en tota la meua muntanya sagrada, perquè el coneixement del Senyor haurà omplert el país com l'aigua que cobreix la conca del mar. Aquell dia, els estrangers vindran a consultar el rebrot de Jesè que s'alçarà dret com a bandera dels pobles, i ellloc on residirà serà ple de glòria.

Evangelí

Mt 3,1-12

Convertiu-vos, que el Regne del cel és a prop

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu:

Per aquells dies vingué Joan Baptista, que predicava així al desert de Judea: «Convertiu-vos, que el Regne del cel és a prop.» És d'ell que deia el profeta Isaïes: «Una veu crida en el desert: "Obriu una ruta al Senyor,

Salm responsorial

71

Déu meu, doneu al rei el vostre dret, doneu al príncep la vostra rectitud. Que governi amb justícia el vostre poble, que sigui recte amb els humils.

R. Que el benestar floreixi als seus dies, i mesos i anys abundi la pau.

Que el benestar floreixi als seus dies, i mesos i anys abundi la pau. Que domini d'un mar a l'altre, des del Gran Riu fins a l'extrem del país. *R.*

Salvarà els pobres que reclamen, els desvalguts que no tenen defensor. S'apiadarà dels pobres i dels febles, els salvarà de la mort. *R.*

Que es perpetui el seu nom, i duri com el sol. Que les famílies del país, per beneir-se, es valguin del seu nom; que se'n valguin tots els pobles de la terra per augurar-se la felicitat. *R.*

aplaneu-li el camí.»» Joan duia una capa de pèl de camell, es cobria amb una pell la cintura i el seu aliment eren llagostes i mel boscana. Anaven a trobar-lo de Jerusalem, de tot arreu de la Judea i de tota la regió del Jordà, confessaven els seus pecats i es feien batejar per ell al riu Jordà.

Però quan veié que molts dels fariseus i dels saduceus venien a fer-se batejar, els va dir: «Cria d'escurçons, qui us ha ensenyat mai com podreu fugir de la justícia que s'acosta? Demostreu amb fets que us voleu convertir. Novisqueu refiats

Lectura segona

Rm 15,4-9

Crist salva tots els homes

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Germans, tot el que diuen les Escriptures és per instruir-nos a nosaltres, perquè la força i el consol que elles ens donen ens ajudin a mantenir la nostra esperança. Que Déu, que us encoratja i us conforta, us concedeixi també d'estar d'acord en Jesucrist, perquè, ben avinguts de cor i de llavis, glorifiqueu Déu, el Pare de Jesucrist, el nostre Senyor.

Peraixò accepteu-vos els uns als altres com el Crist us ha acceptat, donant així glòria a Déu. Vull dir que Crist es posà al servei del poble jueu per mantenir la veracitat de Déu, ja que calia complir les promeses fetes als patriarques, però si els altres pobles glorifiquen Déu, és per pura bondat. Ho diu l'Escriptura: «Us lloaré entre les nacions, cantaré al vostre nom.»

Al·leluia

Lc 3,4-6

Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí; tothom veurà la salvació de Déu.

pensant que sou fills d'Abraham, que Déu pot donar fills a Abraham fins i tot d'aquestes pedres. Ara la destrall ja està clavada a l'arrel dels arbres, i ja sabeu que l'arbre que no dona bons fruits és tallat i llençat al foc. Jo us batejo només amb aigua perquè us convertiu, però el qui ve després de mi és més poderós que jo, tan poderós que no soc digne ni d'aguantar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc. Ja té la pala a les mans per ventar la seva era; el seu blat, l'entrarà al graner, però la palla, la cremarà en el foc que no s'apaga.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II)

TEMPS D'ADVENT

(SALTERI: SETMANA 2)

Desembre

4. DIUMENGE

Diumenge II d'Advent, Morat. Lectures: Isaïes 11,1-10 / Salm 71 / Romans 15,4-9 / Mateu 3,1-12

SANTORAL: Ada, vg.; Bàrbara, vg. i mr.; Bernat, b. i card.; Francesc Gálvez, prev. i mr.; Joan Damascè, b.

5. DILLUNS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 35,1-10 / Salm 84 / Lluç 5,17-26

SANTORAL: Dalmau, b.; Guerau de Braga, b.; Crispina, vg.; Sabas, ab.

6. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 40,1-11 / Salm 95 / Mateu 18,12-14. O bé: *Sant Nicolau* (ML), *Blanc*. Vic: *Santa Carme Sallés* (ML), *Blanc*. SANTORAL: Asel·la, vg.; Fortià, mr.; Pere Pasqual, b. i mr.

7. DIMECRES

Sant Ambrós (MO), *Blanc*. Lectures: Isaïes 40,25-31 / Salm 102 / Mateu 11,28-30
SANTORAL: Eutiquià, p. i mr.; Fara, ab.

8. DIJOUS

Immaculada Concepció de la Benaurada Verge Maria (S), *Blanc*. Lectures: Gènesi 3,9-15.20 / Salm 97 / Efesis 1,3-6.11-12 / Lluç 1,26-38
SANTORAL: Ester, reina; Eucari, b.; Romaric, ab.

9. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 48,17-19 / Salm 1 / Mateu 11,16-19. O bé: *Sant Joan Dídac Cuauhtlatoatzin* (ML), *Blanc*. SANTORAL: Leocàdia, vg. i mr.; Pere Fourier, prev. i fund.; Restitut, mr.; Valèria, vg. i mr.

10. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Siràcida 48,1-4.9-11 / Salm 79 / Mateu 17,10-13. O bé: *Mare de Déu de Loreto* (ML), *Blanc*; *Santa Eulàlia de Mèrida* (ML), *Vermell*. Terrassa: *Dedicació de la catedral* (S), *Blanc*. SANTORAL: Gregori III, p.; Júlia, vg. i mr.; Melquíades, p. i mr.; Trobat, mr.

El Sant 6 DESEMBRE

Sant Nicolau

Alguns sants dels primers segles de l'Església van arribar a gaudir de tanta devoció que en ocasions la pietat popular va acabar transformant notablement la seva figura. Un dels casos més emblemàtics és el de sant Nicolau (c. 300 – 350).

Bisbe de la ciutat grega de Myra, a la Turquia actual, Nicolau va esdevenir un home molt estimat pel poble fidel. Es va abocar especialment amb els més pobres, a qui ajudava personalment, i va obrar nombrosos miracles. Un dels més coneguts és la resurrecció de tres nens, que havien estat assassinats i esquarterats. Aquest episodi el va convertir en el patró dels infants, i a partir d'aquí, amb el pas dels segles, al nord d'Europa sant Nicolau es va acabar associant amb la figura llegendària de Santa Klaus o Pare Noel. A les nostres latituds durant la festa de sant Nicolau els nens gaudien d'un protagonisme especial, com encara ho testimonia en alguns llocs el costum d'escollir un bisbetó entre els escolans. Les relíquies de sant Nicolau es veneren a la ciutat de Bari, al sud d'Itàlia.

Un ensenyament no rebut

JAUME GONZÁLEZ PADRÓS

Institut de Litúrgia
ad instar Facultatis

La constitució litúrgica del Vaticà II va recordar, en els seus principis fonamentals, la sacramentalitat de l'assemblea reunida per celebrar el diumenge, especialment al voltant del bisbe en l'església catedral i en les parròquies, que «representen en certa manera l'Església visible establerta arreu de la terra» (cf. SC 41-42).

No gaire després de la cloenda del Concili, la instrucció *Eucharisticum mysterium* (1967) sobre el culte de l'eucaristia, treia conseqüències pràctiques de les afirmacions conciliars. En el número 26, bo i citant l'esmentada constitució litúrgica, i també *Lumen gentium* i *Presbyterorum ordinis*, insisteix en el sentit de la comunitat eclesial que s'alimenta i s'expressa de forma especial en la celebració comunitària de la missa dominical. D'aquí la necessitat que aquesta sigui participada activament, i que es convidi a coordinar les misses d'altres esglésies i oratoris amb les celebracions de la parròquia amb vistes a una millor acció pastoral, fins al punt que la participació en la missa en l'església parroquial sigui preferida, àdhuc per part de les comunitats religioses i altres grups. Així mateix, el document determina que no es multipliqui el nombre de misses en detriment de l'acció pastoral i d'un exercici serè i ample del ministeri dels sacerdots.

I és en aquesta línia que el número 27 afirma que les misses per a grups particulars s'han de tenir en dies ferials. I que, si això no és possible, cal integrar-los en les celebracions parroquials a fi que es mantingui la unitat de la comunitat parroquial.

Dos anys després, gairebé dia per

dia, la Santa Seu publica la instrucció *Actio pastoralis* (1969) sobre les misses per a grups particulars, on desplega les disposicions que ja s'havien apuntat a *Eucharisticum mysterium*. El fonament de totes aquestes mesures descansa en la recta eclesiologia, expressada en els grans textos del Vaticà II.

I, encara, en l'esplèndida carta apostòlica de sant Joan Pau II, *Dies Domini*, sobre la santificació del diumenge, el gran Papa reprèn l'ensenyament de les instruccions citades més amunt i d'altres textos del magisteri, per afirmar: «En les misses dominicals de la parròquia, en tant que "comunitat eucarística", és normal que es retrobin diversos grups, moviments, associacions, les mateixes petites comunitats religioses que hi ha [...]. Per això no s'han d'encoratjar les misses dels petits grups en diumenge, dia de l'assemblea [...]. Pertoca a l'atent discerniment dels pastors de les Esglésies particulars autoritzar eventuais i ben circumscrites excepcions a aquesta orientació» (DD 36).

La missa, doncs, per un grup particular, en diumenge, cal que sigui autoritzada per l'autoritat diocesana, i sempre com una excepció a la regla que, com hem vist, ha de ser la de potenciar l'assemblea parroquial en vistes a salvaguardar la vida i la unitat de la comunitat eclesial (cf. DD 36).

Malgrat la claredat de la doctrina i de les disposicions derivades, la dispersió de les assemblees dominicals continua essent un fet molt comú. D'aquesta no-recepció de l'ensenyament conciliar se'n ressent l'acció pastoral i el mateix exercici del ministeri ordenat.

Recés de servidors de la renovació carismàtica catòlica en l'Esperit

JOSEP NADAL I MIR

El cap de setmana del 8 i 9 d'octubre, nou catalans, d'entre els cent seixanta servidors d'arreu de l'Estat espanyol, es van aplegar a la Casa d'Espiritualitat Sant Josep d'El Escorial, a Madrid, per parlar de l'acció de l'Esperit Sant a les nostres vides. Amb el lema «Revifa el do de Déu que vas rebre», el colombià i pare de família Andrés Arango va oferir quatre xerrades, amb vehemència i autenticitat, per haver viscut personalment el guariment físic i espiritual del seu pare. Va palesar fins i tot la inesperada bona influència del Paràclit també en les seves filles i en ell mateix.

Les misses, tan ungides, de disabte i diumenge, a càrrec dels coneguts mossens Vicente Borragán, bon comunicador i fecund escriptor, i Lázaro Iparaguirre, clarivident i brillant, i un carismàtic equip de música, que solemnitzava amb encert les celebracions, van cloure dos dies en els quals l'Esperit Sant s'hi va fer present. L'Esperit Sant va il·luminar tant els sacerdots, amb paraules reveladores i guaridores, com el ponent bonhomí, i moltes persones van ser «tocades» per l'empremta espiritual que havien rebut de manera senzilla, planera i..., una vegada més, sorprenent!

L'Esperit Sant sempre fa meravelles.

SOLEMNITAT DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ BASÍLICA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ DE BARCELONA

DIJOUS, dia 8 de desembre

A les 11 del matí

MISSA PONTIFICAL

Presideix: Excm. i Rvdm. Sr. Nunci Apostòlic BERNARDITO C. AUZA

COR CONCEPCIÓ

Missa "Alma Redemptoris Mater" Tomás Luís de Victoria (1548-1611) amb octet de veus mixtes

Motets: Giovanni Pierluigi, Vytautas Miškinis, Ireneu Segarra, Albert Taulé, Francesc Farràs.

Organista: Lorién Santana

MEMORIAL ALVAREZ-CUEVAS

a les 7 de la tarda

SEGONES VESPRES SOLEMNES

Presideix: Mn. Ramon Corts i Blay

COR CONCEPCIÓ

Vespres de Mn. Domènec Cols Puig (1928-2011), motets de: J. S. Bach (1685-1750), Léon Boëllmann (1862-1897).

ORGUE: Lorién Santana

Basílica de la Concepció de Barcelona Aragó,299 - Roger de Llúria,70
www.parroquiaconcepciobcn.org

Postals des d'Andalusia

Credibilitat i testimoni

Un dels personatges del temps d'Advent és Joan el Baptista, el precursor del Messies. Primer apareix predicant a la riba del riu Jordà, amb paraules dures i gairebé violentes. I després el veiem pres a la masmorra de la fortalesa de Maqueront, construïda per Herodes, al costat del mar Mort, mostrant en la seva persona una certa tristesa, una certa desolació. Joan el Baptista, llavors, envia dos dels seus deixebles a Jesús per preguntar-li: «Ets tu el qui ha de venir o n'hem d'esperar un altre?» En els nostres dubtes i foscors ha de sorgir una pregunta: «Què em passa? Què m'està passant? Què he de fer en aquest moment?» Jesús oferirà al Baptista, més que paraules, obres concretes: «Aneu i anuncieu a Joan el que heu vist i sentit: els cecs hi veuen, els sords hi senten, els coixos caminen...»

Andalusia ja s'ha il·luminat i es disposa a viure un Nadal de festes, anticipada pels dinars d'empreses i d'amics. Malgrat tot, regna el bon humor. Prolifera els pessebres i se senten les nades.

Com a teló de fons, dues boniques guspies per als creients cristians: «La fe no és només festa de multituds, sinó sobretot i abans que res, es deixa traslluir, especialment, en credibilitat i obres, en fruits concrets.» Celebrar i viure el Nadal brillarà el firmament del món d'avui, si aquest «món» s'adreça cap a fites salvadores. I per això, l'argument més convivent serà el del «bon dir i millor fer», el d'una «credibilitat» que transparenti les millors obres. El Nadal ens mostra el veritable Salvador.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Sobre Jesucrist

De qui més s'ha escrit i se'n parla és de Jesucrist. Ningú més estimat ni amb un amor de qualitat i intensitat més gran que el seu. Com Déu que és, ens ha tingut en la seva ment divina des d'abans de la creació del món. Colpidor: Déu és essencialment amor. Ens estima a cadascun de nosaltres com si no hi hagués ningú més. Soc mare de família i comparo el seu amor amb l'estimació maternal; nosaltres estimem cada fill com si fos únic i no en discriminem cap.

La Segona Persona de la Santíssima Trinitat, és a dir, el Fill de Déu, es va encarnar per poder oferir-se, com a Home, per l'home, i ens va donar, també, exemple de vida. Es tracta de Jesucrist, nascut de Maria, la sempre Verge. Es va oferir fins al martiri multiplicat perquè, on va abundar el pecat, abundés la seva gràcia.

Quantes persones es converteixen en la contemplació serena de la passió i mort del Salvador! Santa Teresa va ser-ne una. La santa d'Àvila tenia fe, però llanguida. Quan va contemplar Jesucrist en una imatge de la seva Passió redemptora, es va enamorar d'Ell i la seva vida va fer un tomb.

L'amor a Jesucrist no és sentimentalisme banal. Dels qui s'enamoren de la humanitat de Jesús, brollen fruits de pau, esperança, caritat i lliurament desinteressat al proïsme. Caritat és com s'anomena l'amor a Déu i d'ell brollen obres socials de misericòrdia. Les grans obres socials de la humanitat (Càritas, Mans Unides, Creu Roja...) són iniciatives de cristians.

JOSEFA ROMO GARLITO

Visquem aquest Nadal amb joia

Veiem els carrers i les places de les nostres ciutats il·luminats amb llums de colors. Els aparadors de les botigues es tornen més suggeridors amb un ventall de productes molt atractius que ens fan sortir de la monotonia de la vida quotidiana i de la pandèmia. Ens predisposen a viure una experiència bonica, que farà feliç molta gent, malgrat la tristesa pels éssers estimats que ens han deixat, víctimes del Covid-19, i els seus desconsolats familiars.

Per als que tenim fe, són dies adients per reunir la família, gaudir amb els éssers estimats i viure feliçment, en plenitud i al temple, la meravellosa arribada del Messies: «El Déu excels i incompreensible, el Déu etern i omnipotent, ha nascut al portal. Com és possible? L'Etern té un dia, el Verb es fa silenci i l'Omnipotent, un infant» (sant Lluís M. Grignon de Montfort).

Aquest any, a causa de la greu crisi econòmica, els conflictes bèl·lics i la fam, entre altres motius, malauradament moltes famílies passaran més privacions. Per a alguns no serà el Nadal de sempre. Confiança en Déu! Per als que pateixen, és més dur viure aquests dies. També hi ha els qui han de treballar aquests dies de Nadal perquè els serveis mínims funcionin.

El Nadal autèntic és el que passa pel naixement del Fill de Déu als nostres cors. El Nadal desperta en cadascun de nosaltres els millors sentiments de Crist: pau, amor i benestar per a tots els éssers humans, sense excepcions. Bon Nadal del Senyor!

JOSÉ VIDAL BORRÀS

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Simposi sobre el matrimoni reial del segle XII que va unir Catalunya i Aragó

Diversos experts van analitzar al Museu d'Història de Catalunya la unió de Ramon Berenguer IV i Peronella d'Aragó

EDUARD BRUFAU

Hi ha episodis del passat del nostre país que, malgrat la transcendència que van tenir, no són coneguts pel gran públic. N'és un bon exemple la unió del Principat de Catalunya i del Regne d'Aragó l'any 1137 arran del matrimoni entre Ramon Berenguer IV, comte de Barcelona, i Peronella, reina d'Aragó. L'enllaç va donar origen a la Corona d'Aragó, confederació d'estats que a partir d'aquell moment va conèixer una gran expansió i es va acabar convertint en un imperi mediterrani que va arribar fins a Sicília, Nàpols i Atenes. Aquesta confederació iniciada pel llunyà enllaç entre Ramon Berenguer IV i Peronella va existir al llarg de gairebé 600 anys, fins que va ser suprimida pel Decret de Nova Planta de Felip V a començament del segle XVIII.

Experts en diverses disciplines

Per tal d'analitzar i difondre el context i les conseqüències d'aquest matrimoni reial, el Museu d'Història de Catalunya va acollir el 16 i 17 de novembre passats el simposi *Ramon Berenguer IV i Peronella. Unió dinàstica i projecció exterior*. Organitzat pel mateix Museu d'Història de Catalunya i el Museu Diocesà de Barcelona, el simposi va comptar amb la col·laboració de la Facultat Antoni Gaudí. Fins a una dotzena d'historiadors van dissenyar sobre les repercussions d'aquest enllaç. Medievalistes com Josep David Garrido, Stefano Cingolani i Anaïs Wag es van centrar sobretot en el singular context històric del moment: la crisi dinàstica del Regne d'Aragó que va obligar el príncep Ramir, monjo benedictí, a casar-se i donar descendència al Regne.

Altres ponents van analitzar diversos aspectes vinculats a aquesta unió: la Corona d'Aragó en el context europeu durant la crisi baixmedieval (Josep M. Salrach), la relació

de Ramon Berenguer IV i l'orde del Temple (Ramon Sarobe) o el paper de les dones en la política de Ramon Berenguer i Peronella (Núria Pacheco). També hi va haver lloc per a l'arqueologia, sobretot al voltant de la tomba de Ramon Berenguer IV al monestir de Ripoll (Concepció Puig) i la de Peronella a la catedral de Barcelona (Stefano Cingolani). Finalment, i com a qüestió molt més actual, es va fer referència a la segregació del bisbat de Lleida —fet que per primera vegada a la història va fer coincidir els límits eclesiàstics amb els civils—, i el consegüent litigi sobre les obres d'art de la Franja entre els bisbats de Barbastro-Montsó i Lleida (Carme Berlabé).

El simposi es va clausurar amb una visita als sepulcres comtals i reials de la catedral de Barcelona, un dels quals s'exhumarà per comprovar si conté el cos de la reina Peronella. En el context d'aquesta visita també es va presentar el llibre *La catedral romànica de Barcelona*, de Gerardo Boto i Marc Sureda.

On és Peronella?

Vicissituds d'una reina del segle XII al segle XXI

MN. ROBERT BARÓ

Director del Museu Diocesà de Barcelona

Agustí Codinach

Una de les conferències del Simposi al Museu d'Història de Catalunya.

La reina Peronella marcà la unió dinàstica entre el casal reial d'Aragó i el comtal de Barcelona

On és la tomba de Peronella? Aquest podria ser el títol d'alguna novel·la de misteri i aventures per poder portar a la gran pantalla, però en realitat és la pregunta que es fan els arqueòlegs i historiadors. On va anar a parar el cos de la reina Peronella? Per iniciativa d'Aragó TV i un grup de recerca de Saragossa potser aviat ho sabrem; un sarcòfag serà obert i les anàlisis genètiques confirmaran o no on està enterrada.

L'expectativa de l'obertura del sepulcre ha provocat la col·laboració del Museu Diocesà de Barcelona i el Museu d'Història de Catalunya, que els dies 16 i 17 de novembre organitzaren un simposi titulat *Ramon Berenguer IV i Peronella. Unió dinàstica i projecció exterior*, que tingué uns magnífics resultats científics.

Peronella fou reina d'Aragó i comtessa de Barcelona a mitjan segle XII (Jaca, 1136 – Barcelona, 1173). La seva vida fou ben complexa, ja des d'abans de la seva concepció. El 1134 havia mort Alfons el Bataller d'Aragó. A la seva mort deixà com a hereus els ordes religiosos del Sant Sepulcre, l'Hospital de Sant Joan i els Templers. Aquest testament suposava a la pràctica la desaparició d'Aragó i els nobles aragonesos miraren d'evitar-ho.

Alfons tenia un germà més jove, Ramir, que de petit havia estat encomanat a un monestir. Tot just feia uns mesos havia estat nomenat bisbe de Roda de Ribagorça, l'actual Roda d'Isàvena. Tot i que va buscar altres solucions, Ramir deixà el monestir, no arribà mai a esdevenir bisbe de Roda i prengué per esposa Agnès de Peiteu. Ella era germana del comte Guillem X d'Aquitània. Ben aviat el fruit d'aquest matrimoni fou Peronella.

La nena naixia probablement a Jaca el juny del 1136, i al cap de dos mesos el seu pare ja la lliurava al rei Alfons VII de Castella perquè esde-

vingués l'esposa del seu fill Sanç. Finalment, el tracte entre Ramir i Alfons no tingué lloc, el que va permetre que un any més tard, el 1137, a Barbastre el rei aragonès pactés amb Ramon Berenguer IV, comte de Barcelona, la donació de la seva filla i el seu regne. Ramir tornà al monestir, Agnès amb la seva família a Anjou i la petita Peronella, que només tenia un any d'edat, es crià com a ostatge a la cort del rei de Castella.

Quan Peronella, a la qual a Castella anomenaven Urraca, tornà a la seva terra, fou per casar-se, a l'edat de 14 anys, amb Ramon Berenguer IV, que ja en tenia 37. El matrimoni se celebrà a Lleida el 1150, i d'ell nasqué el que havia de ser el continuador de la nissaga, Alfons el Cast.

La reina Peronella marcà la unió dinàstica entre el casal reial d'Aragó i el comtal de Barcelona. Fou la peça clau que permeté la supervivència del regne pirinenc i el creixement dels comtats catalans, que compartiren una mateixa estructura política, la Corona d'Aragó, fins al segle XVIII.

Però, on és Peronella? Al seu lliet de mort dictà testament el 1173. Hi especificava que volia que el seu cos fos enterrat a la catedral de Barcelona. Així fou fet, a la galilea que hi havia a la façana occidental. Amb la construcció de la catedral gòtica, l'antiga seu romànica fou destruïda i traslladat el cos de la reina, la notícia del qual es perd al segle XV.

Fa vint anys l'arquitecte Joan Bassegoda va proposar que potser hi havia hagut una confusió i que al segle XVI van confondre el cos de Peronella pel de la comtessa Almodis de la Marca, del segle XI. Així doncs, pot ser que siguin les seves restes les que reposen en un sarcòfag de fusta al costat de la sagristia de la catedral. Els estudis genètics potser resoldran el misteri!

La parròquia de Betlem de Barcelona aposta per la música

A causa d'unes reformes al temple, els pessebres no s'exposaran fins a la finalització de les obres

MAC
Barcelona

La parròquia de la Mare de Déu de Betlem està immersa en un projecte pastoral molt ambiciós que suposarà una reforma integral de totes les seves instal·lacions, avui dia molt deteriorades. La primera conseqüència visible que comportarà serà que la tradicional exposició de pessebres, ubicada durant el període nadalenc a la cripta del temple, no podrà obrir-se al públic.

«Quan vaig arribar a la parròquia fa dos anys, una de les meves primeres decisions va ser dur a terme la revisió a fons de les instal·lacions. Un arquitecte del bisbat va realitzar un informe en què es van constatar algunes deficiències importants. Per exemple, la instal·lació elèctrica no complia amb la normativa actual i el tema de l'accessibilitat s'havia de resoldre, sobretot per a les persones amb problemes de mobilitat. A més, s'hi van dividir desperfectes estructurals, com ara escletxes als murs», explica Mn. Adilson Tolentino, rector de l'església de la Mare de Déu de Betlem.

«Des de l'incendi de la catedral de Notre Dame de París l'abril del 2019, ha augmentat la sensibilització pel que fa a la seguretat als edificis històrics», comenta mossèn Adilson. I afegeix: «Com a rector, no puc permetre que hi hagi

cap mena de risc per als feligresos. La seguretat de les persones preval per damunt de tot.»

Aquestes greus deficiències al temple han coincidit amb la gestació d'un notable propòsit, per part de mossèn Adilson, de «convertir la parròquia de la Mare de Déu de Betlem en un centre d'estudi, execució i evangelització a través de la música». Això comportarà ineludiblement «canviar els equips de megafonia, contractar professors de música, promoure la concessió de beques per a estudiants...».

Una reforma de tal envergadura demana una inversió considerable que, en aquests moments, «ni la parròquia ni la diòcesi no es poden permetre», assegura el rector. «El meu antecessor en el càrrec m'havia parlat d'un empresari, Miguel Arrufat, creient i nascut al barri on es troba la parròquia, que estava disposat a oferir la seva ajuda. És el director de la Universitat Internacional de La Rioja. Acompanyat d'una delegació del bisbat, vaig entrevistar-me amb aquest mecenes. Va estar molt receptiu i s'ha donat llum verda al projecte, que inclourà referències a l'espiritualitat que emana de les obres de Gaudí.»

Els diorames pessebrístics que s'han pogut visitar durant vuitanta anys ininterrompudament a la cripta de la parròquia de la Mare de Déu de Betlem són «autèntiques obres d'art», creades per l'Associació de Pessebristes de Barcelona. «El pessebre és un instrument altament evangelitzador en una societat descristianitzada com la nostra; una gran pedagogia visual cristiana», posa en relleu mossèn Adilson. I recorda que «amb les entrades, s'ajudava a finançar l'activitat social de la parròquia».

«Calculem que, un cop acabades les obres, al Nadal del 2024 podrà obrir-se novament al públic l'exposició de pessebres, tot i que potser serà reubicada en un nou espai», informa el rector.

Els diorames pessebrístics, autèntiques obres d'art.

Agustí Codinach

© Flickr / Michael Coghlan

Fer exercici pot ajudar-nos a mantenir la ment en bon estat durant tota la vida.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Per què l'exercici físic és beneficiós per al nostre cervell?

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

És cosa ben coneguda. Tots sabem que l'activitat física és beneficiosa per a la bona marxa de la nostra ment. És un fet comprovat pels mateixos científics. S'ha comprovat fins i tot amb ratolins de laboratori. Això es va fer a la dècada del 1990, quan investigadors de l'Institut Salk de la Jolla (Califòrnia), dirigits per Fred Gage i Henrietta Van Praag, demostraren que en els ratolins, quan corren, augmenta el naixement de neurones a la regió cerebral, que té per nom hipocamp, que és on en el cas humà tenim les funcions de la ment, com són la memòria i la capacitat de parlar. Si en aquests animals passa això, també ha de passar en els altres mamífers i no es pot excloure l'home. Tot és ben sabut. Però hi ha una qüestió ulterior: per què fer exercici ajuda l'activitat cerebral?

Aquesta és la pregunta que es fan dos experts en la matèria en un article que, amb el títol *¿Por qué necesita el cerebro que hagamos ejercicio?* i publicat a *Investigación y Ciencia*, ens expliquen què s'ha fet fins ara per respondre aquesta pregunta. És un article llarg. Comencen dient que fins pels volts del 1990 es considerava segur que en un cervell madur ja no es podien formar neurones noves i que ara cal dir que això no és cert. Precisament, l'experiment

fet amb ratolins que hem dit abans, fent córrer ratolins sobre una roda, va mostrar que la millora a l'hipocamp consistia també en el naixement de noves neurones.

I responen a la pregunta dient que no és la qüestió purament mecànica la que cal tenir present, sinó que és necessari tenir en compte l'activitat d'ordre cognitiu que es faci durant l'exercici. Advertència important. I ens expliquen també aquests investigadors de Califòrnia que van observar que en el procés es produïa una proteïna anomenada «factor neurotròfic derivat del cervell» (BDNF, segons sigles en anglès), que és la que fomenta el creixement i la supervivència de les noves neurones que es produeixen.

També se'n diu en aquest article que, estudiant més de 7.000 persones al Regne Unit el 2019, uns altres investigadors arribaren a la conclusió que aquells que practicaven exercici físic, de moderat a enèrgic, tenien clarament un hipocamp més desenvolupat que els que no ho feien. I moltes altres coses s'hi expliquen que no cal que detallem aquí. La conclusió és ben clara: activar tant el cos com el cervell a través d'exercicis pot ajudar-nos molt a mantenir la nostra ment en bon estat durant tota la vida.

TRADICIONS REMEIERES

El fajol és de gust fort

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA

Arxiver dels Caputxins

El fajol (llat. *Fagopyrum esculentum*; cast. *alforfón*, *trigo sarraceno*) se sol conrear pels seus fruits que, una vegada molts, la seva farina s'empra per a l'alimentació del bestiar, especialment per a l'aviram. En moments de manca d'aliments i crisi de subsistència, els estaments populars s'han servit també de la farina del fajol per fer pa i farinetes. El pa de fajol és negrós i de mala qualitat, amb un gust fort i lleugerament dolç. Els fajols també es poden menjar bullits, però abans de coure'ls, el gra cal posar-lo en remull tota la nit per fer-lo una mica més digestiu i així contribuir a una millor assimilació dels minerals que conté.

El fajol, pròpiament, no és un cereal, ja que no pertany a la família de les gramínies. Els antics religiosos el definiren com «una espècie de forment de figura oblonga ab tres escayres, cubert de boll negre y que conté una farina molt blanca, però fa el pa molt moreno y desagradable». A casa nostra, tradicionalment, el fajol s'ha conreat a la comarca olotina i la medecina popular l'ha considerat beneficiós per als ronyons, mentre que estudis recents de caràcter científic hi han descobert una riquesa

força notable de minerals, com ara el manganès, el coure, el magnesi i el fòsfor. Alguns científics han trobat en el fajol vitamina P i unes substàncies que afecten positivament el sistema cardiovascular, especialment si es combina amb l'espinal o arç blanc (llat. *Crataegus monogyna*), una planta de la qual ja us vaig parlar fa alguns mesos.

A taula, juntament amb el fajol, tampoc no gaudeixen de massa bona reputació les guixes (llat., *Lathyrus sativus*, cast., *almorta*) que es menjaven guisades en forma de farinetes, en temps de gana i que avui, pràcticament, només es conreen amb destinació al bestiar. Els antics frares la definiren com una «*planta de tallo herbáceo y ramoso, y con flores de color morado, o blanco, con simientes en forma de haba pequeña, algo cuadrada. Florece en verano y se cultiva en campos y huertas. Se usa como alimento en forma de harina cocida hasta que espesa y toma el aspecto de las gachas*» (*El Huerto Medicinal*, 70). A l'article vinent us vull parlar, si Déu vol, a propòsit de la regalèssia i les seves propietats medicinals.

© Flickr / Herbolario Allium

El fajol conté minerals, com el manganès, el coure, el magnesi i el fòsfor.

FRANCISCO JAVIER INSA GÓMEZ
Te concedo un corazón sabio e inteligente
 Ediciones Palabra, 2022, 320 pàg.

El febrer del 2020 el Centre de Formació Sacerdotal de la Universitat Pontifícia de la Santa Creu (Roma) va organitzar la VI Setmana d'Estudis per a Formadors de Seminaris. Aquest volum, que recull les ponències que s'hi van impartir, pretén ser un instrument per a la formació sacerdotal inicial i permanent.

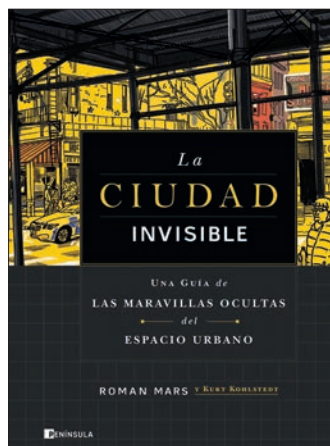
HERMANO JACK MARDESIC i CLAIRE DENOËL
Caminando hacia lo desconocido
 Editorial San Pablo, 2022, 160 pàg.

Aquesta obra relata la vivència franciscana a les perifèries existencials. El germà Jack, que surt en missió amb la seva motxilla pels barris més desfavorits sense cap mena de planificació, protagonitza experiències en què apareixen aspectes del carisma franciscà, com l'alegria, la pobresa, la germanor, la pregària...

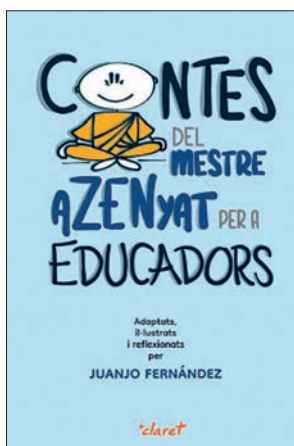
CARLOS LAGARRIGA
Quadern d'Hebron
 Editorial Albada, 2022, 132 pàg.

El filòleg i editor Carlos Lagarriga és l'autor d'aquest dietari de dolor i llum a l'hospital de la Vall d'Hebron de Barcelona mentre hi tenia la seva primera dona a la unitat de pal·liatius, amb càncer. Alhora, ell estava ingressat a la planta de digestiu del mateix centre. Una sàvia reflexió, amb to poètic i humor, sobre la vida.

ROMAN MARS i KURT KOHLSTEDT
La ciudad invisible
 Ediciones Península, 2022, 400 pàg.

Magníficament il·lustrat, aquest llibre ens convida a explorar els edificis en què vivim, els carrers que recorrem i les voreres per les quals caminem. Així mateix, s'hi examinen aquells objectes familiars que permeten el bon funcionament de la nostra societat, com les xarxes elèctriques o les fonts d'aigua.

JUANJO FERNÁNDEZ
Contes del mestre Azenyat per a educadors
 Editorial Claret, 2022, 116 pàg.

Sis contes adaptats i il·lustrats per l'autor, amb pensaments sorgits de la seva experiència com a professor, conferenciant i pare. Són enginyosos i divertits, procedents de tradicions ben diverses, que faran somriure i pensar a qualsevol educador en la pròpia pràctica educativa amb afecte i agraïment.

JACQUELINE WINSPEAR
Tres plumas blancas
 Ediciones Maeva, 2022, 344 pàg.

Londres, primavera del 1930. Maisie Dobbs, directora d'una agència d'investigació, rep un encàrrec de l'acabat Joseph Waite perquè trobi la seva filla, Charlotte. El que sembla un cas senzill, es torna més complex quan troben el cos sense vida en estranyes circumstàncies d'una amiga de la Charlotte.

CRÍTICA DE CINEMA

MERCÈ LAJARA

Llicenciada en Biologia
i doctora en Bioètica

LA VIDA PADRE

DIRECCIÓ: Joaquín Mazón

GUIÓ: Joaquín Oristrell

i Joaquín Mazón

MÚSICA: Vicente Ortiz Gimeno

REPARTIMENT: Karra Elejalde,

Enric Auquer, Megan Montaner,

Lander Otaola, Maribel Salas,

entre d'altres

Espanya, 2022

Retrobar el sentit de la vida

El 16 de setembre d'aquest any, 2022, es va estrenar aquesta comèdia espanyola del director Joaquín Mazón, que també intervingué en el guió. Tot i que l'objectiu és passar una estona distesa, en realitat ens aporta alguna cosa més.

La història ens mostra en Mikel (Enric Auquer), un cuiner d'alta categoria amb dues estrelles Michelin en recerca d'una tercera. Ell viu per a la seva feina, pràcticament no té amics ni parella, però es troba en una situació benestant. Una entremaliadura seva de quan era petit al restaurant familiar desencadena un seguit de desgràcies que acabaran, aparentment, amb el suïcidi del pare (Karra Elejalde) que acaba per llençar-se al mar. Hi ha una bonica escena que es repeteix en el film sobre un fons blau. La mà petita del nen que intenta agafar la mà gran del pare i com, finalment, se separen. Tot i que ell no ho reconeix, aquest fet l'ha afectat profundament. Trenta anys després, apareix el seu pare amb una rara malaltia, té amnèsia i el seu rellotge vital s'ha aturat a l'any 1990. La vitalitat arrabassadora del pare li comportarà molts maldecaps i, alhora, farà que trobi el sentit de la seva feina i de la seva vida.

Les relacions familiars no són fàcils. Però a la pel·lícula s'hi respira la importància de posar-se a la pell de

l'altre i la del perdó, tot i que les motivacions no siguin prou clares. Mikel es farà càrrec del seu pare, Juan, amb tot el que això comporta de dedicació de temps, d'atenció, de paciència, d'adaptació. Suposarà un daltabaix en les seves tranquil·les rutines i un cert enfrontament amb la seva mare, que s'ha tornat a casar, i amb el seu germà, que no vol complicar-se la vida.

Per a Mikel la trobada amb Juan desembocarà en una crisi professional i personal. Toca fons. Però es refà. I una mala motivació, com és conèixer la recepta secreta d'un dels plats més reeixits del seu pare, el farà lluitar per i amb ell i així retrobarà quelcom més que les seves arrels culinàries.

Alguns aspectes, com el vocabulari o el tracte una mica superficial que es fa del sexe i de les drogues, no la fan recomanable com a comèdia «blanca». Tanmateix, es poden trobar moments molt divertits i també molt tendres que la qualifiquen com a pel·lícula d'entreteniment.

Una escena paral·lela a la ja esmentada és el colofó final de la pel·lícula: la mà del nen aconsegueix agafar la del pare i treure'l del mar. Ens ressona la paraula de Pere a l'Evangeli adreçada a Jesús quan s'està enfonsant: «Salva'm.» Jesús li dona la mà i l'allibera del perill i de les seves pors.

AMB BON HUMOR

CRÍTICA LITERÀRIA

PERE FÀBREGUES I MORLÀ
Llibreter

L'ànima indestructible dels pobles

VERCORS

El silenci del mar

Viena Edicions, 2022, 80 pàg.

Quan m'arriba un nou volum de la col·lecció Petits Plaers, no me'n sé estar i, normalment, el llegeixo d'una tirada, a tot estirar en dues o tres estrebades. Aquest m'ha regalat, pel cap baix, dues hores de bona lectura.

Quina descripció dels sentiments cultes d'un home equivocant en un món embogit. Ell és al costat de qui no pertoca, però del qual se'n sent part i on els seus dimonis interiors el desesperen.

El personatge —un militar alemany, dins de l'entorn de la Segona Guerra Mundial— ha de residir en una casa de francesos, on els estadants, oncle i neboda, es defensen de l'ocupació amb el silenci més absolut. L'ocupant pretén fer-se entendre com a salvador i predica la unió cultural, a la qual, com acostuma a passar a les nostres històries, pensa que pot arribar-hi per la conquesta militar.

Parla de l'amor pel país que vol ocupar! De com admira la seva cultura, que serà la unió perfecta... fins i tot admira la força del silenci de l'oncle i la neboda com a resistència.

Diu Macbeth que «aquells a qui ell mana obeeixen la por i ja no pas l'amor», fins que, astorat, en una reunió de companys militars descobreix la intenció dels «seus», com passa sempre en qui vol conquerir per les armes, quan li diuen, tot parlant dels francesos: «Els destruïrem no només la potència, sinó també l'ànima. Sobretot l'ànima. L'ànima és el perill més gran.»

Al final, es nega a acceptar que «per conquerir n'hi ha prou amb la força, però no pas per dominar. Sabem prou bé que un exèrcit no és gens per dominar», i demana, entenc que avergonyit, el destí en una divisió de campanya, en un infern.

Una sola paraula l'acompanyarà: adeu.

Escrita el 1941, al començament de la guerra mundial, després de la civil espanyola, i publicada aquí i avui, és de plena actualitat.

RAUXA

Futbol, futbol, futbol... (I)

El terreny abandonat pel cristianisme ha estat ocupat pel futbol. L'esport rei, de naturalesa ben poc transcendent, presenta tot i això un seguit de trets que són propis de la fe religiosa: té els seus déus o herois, les imatges dels quals són presents tant als llocs públics com a les cases; les cerimònies esportives s'estructuren en una litúrgia pròpia, que comença amb una processó d'entrada i entonant l'himne corresponent; els estadis que acullen aquestes celebracions són grans santuaris, i els més importants estan pensats per donar cabuda a milers de pelegrins d'arreu del món; els fidels més devots d'aquesta religió creuen en supersticions personals, petits rituals per decantar la bona fortuna del seu cantó; i encara podríem parlar de tota la simbologia de colors, banderes i escuts, autèntics elements sagrats i intocables.

L'èxit del futbol a escala mundial és un fenomen que fa pensar. Exerceix una atracció gairebé irresistible sobre col·lectius humans ben diferents: és seguit tant a la rica Europa com a les miserables barriades d'Àfrica i Llatinoamèrica; hi creuen amb fervor tant les persones religioses com les agnòstiques o atees, i uneix en la mateixa passió visceral cristians, jueus i musulmans; progressistes i conservadors, nacionalistes amb estat o sense, internacionalistes sense fronteres... tant se val quins principis tinguin, tots sucumbeixen a la poderosa seducció del futbol. També les dones segueixen amb devoció les cabrioles d'onze homes i una pilota sobre un camp de gespa. La indiferència femenina respecte el futbol, tan general anys enrere, s'ha esvaït com el fum, i així ha caigut l'última resistència contra aquest imperi universal, que d'aquesta manera ha adquirit una hegemonia inqüestionable.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

PARES TEATINS

El **diumenge 4 de desembre**, a les 17.30, concert de Catalina Filippi, Consol Grau i Raúl Sandin a favor de la Fundació Mirada de Esperanza a l'església de Sant Gaietà (c/ Consell de Cent, 293 – Barcelona).

VETLLA JOVE

El **dimecres 7 de desembre**, a les 19.30, Vetlla de la Immaculada de les delegacions de joventut de Sant Feliu, Terrassa i Barcelona a la basílica de la Mercè de Barcelona.

CONFRARIES I GERMANDATS

El **dijous 8 de desembre**, a les 9.45, processó del vot de poble amb les confraries i germandats: des de la parròquia de Sant Agustí de Barcelona fins a la basílica de la Mercè. A la plaça Sant Jaume, aturada per renovar el vot de poble; a les 13.15, missa oficiada per Mons. Javier Vilanova.

FRA VALENTÍ

El **dimarts 13 de desembre**, a les 19.30, presentació del llibre de fra Valentí Serra *Entrem dins del pessebre. Un univers a les teves mans* a la sala de lectura Sunsi Móra de El Casal de Sant Andreu de Llanvaneres.

Girona

75 ANYS DE L'ENTRONITZACIÓ DE LA MORENETA

El **dijous 8 de desembre**, a les 11.00, missa en acció de gràcies a la catedral de Girona.

CORAL I ORGUE

El **dijous 8 de desembre**, a les 17.30, actuació de les corals d'Anglès, Bonmatí, Osor i la Cellera a la parròquia de la Cellera de Ter.

CONCERT DE NADAL

El **divendres 9 de desembre**, a les 19.00, concert de Fredrik Strand (veu, piano i flauta) a l'església de Sant Miquel de Fluvià.

Solsona

CATALONIA SACRA

El **diumenge 4 de desembre**, a les 10.30, conferència *El campanar de Cervera, un referent dels tocs tradicionals catalans* amb Daniel Vilarribas; a les 12.45, toc de campanes a l'església de Santa Maria de Cervera. Reserves: tel. 693 720 202.

Tarragona

IMMACULADA CONCEPCIÓ

El **dijous 8 de desembre**, festa de la Immaculada a la seva parròquia de Reus: a les 11.00, ofrena floral; a les 11.30, processó; a les 12.00, missa rociera; a les 13.30, vermut popular.

CORS

El **dissabte 10 de desembre**, a les 10.30, presentació de la Trobada de cors de l'arquebisbat a l'església de Sant Pau de Tarragona.

P. FRANCESC XAMMAR

El **dissabte 10 de desembre**, a les 16.00, comiat al P. Francesc Xammar a la plaça del Centre Social de la Floresta a Tarragona; el **diumenge 11**, a les 12.00, eucaristia presidida per Mons. Joan Planellas a l'església de Sant Jose Obrer de Torreforta.

Tortosa

CATEDRAL

El **dijous 8 de desembre**, a les 12.00, eucaristia de la Immaculada Concepció a la catedral de Tortosa.

Vic

COVA DE MANRESA

El **cap de setmana del 9 a l'11 de desembre**, recés d'Advent *Preparem el Nadal* amb David Guindulain, s.j. Inscripcions: info@covamanresa.cat.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè les organitzacions de voluntariat i de promoció humana trobin persones compromeses amb el bé comú

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

/catalunyacristiana

@catcristiana

catalunya_cristiana

Catalunya Cristiana

Director: Òscar Martí Navarro
Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes
Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra
Lingüista: Montserrat Pibernat
Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana: Marcos Aceituno, Robert Baró, Pilarín Bayés, Pilar Casals, Marc Collado, Pere Fàbregues, Juanjo Fernández, Antonio Gil, Jaume González Padrós, Jordi Guardiola, Mercè Lajara, Ignasi Miranda, Josep Miró i Ardèvol, Viquí Molins, Glòria Monés, Lucia Montobbio, Gaspar Mora, Rodrigo Moreno, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Anna Ramis, Sebastià Taltavull

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat
administracio@catalunyacristiana.cat
publicitat@catalunyacristiana.cat
subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malsosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Macià Grau

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - Dipòsit Legal B 14.387/79

Les opinions expressades pels nostres col·laboradors no reflecteixen necessàriament la d'aquest setmanari

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

La Unió Catòlica d'Informadors i Periodistes d'Espanya ha reconegut Josué Villalón amb el Premio «Lolo» de periodisme jove. Villalón és membre del departament de comunicació d'Ajuda a l'Església Necessitada (ACN) a Espanya, i col·laborador de *Catalunya Cristiana*. Rep aquest reconeixement amb alegria i gratitud, com una oportunitat per «redescobrir la bellesa de la professió», per apropar-se més al beat Lolo i renovar el seu «compromís com a periodista».

El tema per a la Jornada de les Comunicacions Socials 2023 és Parlar amb el cor...

Hem de ser honestos amb la veritat i amb les persones a les quals servim com a comunicadors, perquè darrere de cada notícia o esdeveniment hi ha persones. La millor forma de comunicar-nos és sense embuts, sense prejudicis, de cor a cor. Hem de ser honestos amb nosaltres mateixos; cadascú tenim al nostre abast ser agents de pau, de diàleg, de trobada, en comptes de divisió i odi. Al nostre interior tenim les respostes a moltes preguntes que se'ns plantegen en el dia a dia. Hem de mirar més endins.

L'Evangeli continua sent la «Bona Notícia» a comunicar, quins reptes suposa?

Són els reptes d'un món molt dividit, molt enfrontat i polaritzat. Ho veiem en la seva màxima expressió en les guerres. També ho veiem en les lluites pel poder econòmic, energètic. Sempre volem tenir més, per ser més, més jo, tot segons la nostra voluntat, fins al punt que perdem la nostra identitat. També veig el gran repte en la gran crisi d'identitat de la pròpia persona, sobretot a Occident: el transhumanisme, l'ésser humà com a objecte de consum que només és bo segons el meu benefici, la ideologia de gènere, la ciència al servei de la ideologia i no de la veritat, etc. No hem de tenir por, com ens diu Jesús. Ell ha vençut el món. Veient aquest panorama, avui més que mai la Bona Notícia de l'Evangeli és molt necessària: la felicitat rau a fer la voluntat de Déu.

Josué Villalón, nou Premio «Lolo» de periodisme jove

«Em sento un privilegiat de servir els cristians pobres i perseguits»

Tenim un Déu que és Pare, que ens estima incondicionalment; Jesús no s'ha oblidat de nosaltres ni ens ha deixat abandonats en el nostre pecat i el nostre fracàs, sinó que ha donat la vida perquè ens aixequem novament. Segurament haurem de millorar que comuniquem d'aquest Evangeli, com comuniquem, en quins canals, però no hem de deixar de fer-ho, ressaltant especialment el testimoni personal: comunicar de cor a cor.

Fa 10 anys que treballa a ACN, com li ha canviat la vida?

Me l'ha canviada totalment. Ha donat més sentit a la meua vida i a la meua vocació de pare, espòs, laic i periodista. Em sento un autèntic privilegiat de servir els cristians pobres i perseguits al món, i amb ells servir tota la humanitat assedegada de l'alegria, la pau i la confiança que aquests germans nostres en la fe tenen. Aquesta experiència s'ha incrementat en les oportunitats que he tingut de viatjar i acompanyar de prop aquestes comunitats discriminades o desfavorides.

Viure l'Evangeli de forma coherent, malgrat les dificultats, és possible i no només això: és real, Jesús existeix i continua present amb més força en les persones i llocs més oblidats i insospitats del món.

Què podem aprendre d'aquestes Esglésies pobres i perseguides?

Jo soc un jove del meu temps, amb totes les coses bones d'haver tingut més oportunitats per néixer en la família i al país en el qual he nascut. Però també amb les dificultats d'un ambient i una cultura cada vegada més individualista, relativista, allunyats del servei als altres, del sentit de sacrifici i responsabilitat, de cercar el bé comú. Això m'ho han ensenyat aquells que han optat per Jesús. Malgrat haver d'abandonar casa seva pel terrorisme jihadista o règim totalitari. M'ensenyen que val la pena ser cristià, malgrat les dificultats, fins i tot malgrat els pecats i les imperfeccions d'un mateix. M'ensenyen a mirar de ser coherent i respondre a l'amor que Déu em té per donar-lo als altres, començant pels que tinc més a prop.

ràdio estel

Estel migdia

amb Diana Silva
Cada dia de 14 h a 15 h

www.radioestel.cat

SEGUEIX-NOS

Download on the
App Store

BAIXA A
Google Play